

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	48525 Організаційно - правове забезпечення сталого розвитку України
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48525
Назва ОП	Організаційно - правове забезпечення сталого розвитку України
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Балинська Ольга Михайлівна, Сибірцева Людмила Сергіївна, Дробуш Ірина Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.10.2024 р. – 03.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vnu.edu.ua/uk/general-information/spetsialnist-081-pravo-onp-orhanizatsiyno-pravove-zabezpechennya-staloho
Програма візиту експертної групи	https://vnu.edu.ua/uk/general-information/spetsialnist-081-pravo-onp-orhanizatsiyno-pravove-zabezpechennya-staloho

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ЕГ встановила відповідність ОНП усім необхідним критеріям. ОНП відповідає Стратегії розвитку ЗВО на 2020-2025 рр., політиці держави щодо новітніх пріоритетів розвитку юридичної освіти та юридичної науки в Україні. Структура ОНП дозволяє формувати ІОТ з урахуванням найсучасніших запитів та пріоритетів вітчизняної та міжнародної нормотворчості та правозастосування, є достатньо можливостей для набуття різних навичок, що відповідають цілям ОНП. Автоматизація унормованого локальними актами ЗВО освітнього процесу, активне впровадження інноваційних, інтерактивних методів навчання, їх системне удосконалення у зв'язку із розвитком інформаційних технологій; вільний, безоплатний доступ до БД Scopus, WoS, ресурсів електронних бібліотек ЗВО та партнерів. Активне застосування критеріїв оцінювання різноманітних завдань під час навчальної роботи, контрольних заходів. Конкурентоспроможний кадровий ресурс з відомих вчених-юристів та юристів-практиків. Рейтингове оцінювання діяльності НПП, структурування підрозділів як елемент системи моніторингу, забезпечення і управління якістю ВО, активне стимулювання підвищення кваліфікації НПП, дієва система матеріального заохочення за результатами діяльності. Системна увага фізичному, морально-психологічному стану здобувачів, безпечності, відкритості освітнього простору. Сформовано єдиний злагоджений механізм взаємодії підрозділів ЗВО з освітньої, організаційної, інформаційної підтримки здобувачів. Розгалужена інституційно спроможна і процедурно забезпечена система якості ВО, що дозволяє оперативно і дієво реагувати на виявлені недоліки, запити зацікавлених осіб, виклики часу. Вільний, повний, безперебійний, безоплатний, доступний інформаційний супровід ОНП, в т.ч. з одночасним використанням різноманітних інформаційних засобів зв'язку. Спроможність ЗВО задовольнити наукові інтереси здобувачів з різних галузевих фахових напрямків. Варто наголосити також на участі здобувачів у волонтерській діяльності, організації благодійних ярмарок; забезпечення ЗВО можливості здобувачів ОНП у поза навчальний час набути практичних навичок, не передбачених програмою, але важливих в умовах воєнного стану в Україні: у ЗВО запроваджено безкоштовні курси поводження зі зброєю, для чого в укритті Юридичного факультету облаштовано Мультимедійний вогневий комплекс із навчальним класом і мультимедійним тиром. Також позитивною є практика функціонування Навчального інклюзивного центру «Інклюзивний ХАБ «Простір дії», який надає організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку під час навчання.

Недоліки

В ОНП не враховано можливість вступу на програму здобувачів, які вивчають іншу (не англійську) іноземну мову; залучення до освітнього процесу стейкхолдерів має спонтанний характер, що не повністю задовольняє потреби здобувачів у практико-орієнтованому навчанні; Обсяг наукової складової ОНП не відповідає Положенню про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (195 кредитів замість 180); відсутність поширеної практики перезарахування результатів навчання здобувачів ОНП, отриманих у формальній, неформальній(інформальній) освіті, попри наявність локального нормативного акта та єдиного прикладу зарахування результатів при вивченні ОК; не передбачено можливість повторного складання іспиту чи заліку з метою підвищення позитивної оцінки з певного ОК; недостатня залученість роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення спільних науково - практичних заходів, до участі у наукових проектах, проведення аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОНП; недостатньо активна участь аспірантів та їх наукових керівників у грантових проектах.

Рекомендації

рекомендуємо забезпечити доступ до програми всім, хто бажає здобути освітньо-науковий ступінь доктора філософії з права у контексті організаційно-правового забезпечення сталого розвитку держави; запровадити дуальні заняття, які проводитимуть науково-педагогічні працівники разом із колегами-практиками залежно від змісту ОК і теми лекції та/або семінару; узгодити обсяг наукової складової ОНП з локальними документами ЗВО або увідповіднити ОНП з графіком освітнього процесу в цій частині; для забезпечення ІОТ необхідно розширити перелік ВК; для удосконалення структурно-логічної схеми ОНП доцільно відобразити зв'язки обов'язкових і вибіркових ОК, а також запровадити вивчення ВК з другого семестру для точного обрахунку навчального навантаження НПП. Для демонстрації прикладного значення ОНП варто започаткувати впровадження результатів дисертаційних розробок в освітній процес, подальшу наукову діяльність, законотворчість і юридичну практику; надати здобувачам можливість вивчити особливості організації та реалізації освітнього процесу в інших ЗВО шляхом розширення баз педагогічної практики, не обмежуючи їх ВНУ; гарантові, адміністрації ЗВО та НПП, залученим до реалізації ОНП, активніше популяризувати серед здобувачів інформацію про можливості зарахування результатів навчання у неформальній освіті й впроваджувати таку практику на ОНП; напрацювати процедурні питання щодо повторного складання екзамену (заліку) з метою підвищення позитивної оцінки з певної навчальної дисципліни (освітнього компонента); подальше удосконалення процедур оцінювання шляхом запровадження оцінювання більше ніж одним викладачем, залучення зовнішніх екзаменаторів, кодування робіт здобувачів; розширити перелік матеріалів, які підлягають перевірці на наявність ознак академічного плагіату, включивши також наукові публікації рецензентів та опонентів дисертаційних робіт здобувачів; активізувати діяльність щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення спільних науково - практичних заходів, до участі у наукових проектах; проведення аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОНП, зокрема у формі бінарних занять; активізувати участь

наукових керівників та здобувачів у дослідницьких проектах; написанні спільних публікацій в міжнародних наукових виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Керуючись тим, що законодавством встановлено правило, за яким керівник і рецензенти досліджень аспірантів повинні мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років за тематикою (науковим напрямом), дотичною до теми дисертації здобувача, рекомендуємо ЗВО запровадити практику перевірки на наявність академічного плагіату саме цих публікацій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Аналіз змісту ОНП підтвердив її відповідність Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право третього освітньо-наукового рівня (затвердженому 31.07.2023 і введеному в дію з 2023/2024 навчального року), а також 8-му рівню Національної та Європейської рамок кваліфікації, що задовольняє потреби здобувачів у мобільності в межах України та в інших країнах, а також створює можливості для випускників ОНП навчатися протягом усього життя. Це підтвердилося під час акредитаційних зустрічей зі здобувачами та адміністративним персоналом ВНУ: внутрішньодержавна мобільність забезпечується за кредитно-трансферною системою, а міжнародна – за ініціативою аспіранта (так, на час акредитації здобувачка Оксана Гусак перебувала у Канаді і готувалася до стажування у канадському парламенті, що підтвердила через зум-зв'язок). Що стосується зворотного вектору академічної мобільності, то навчання іноземних громадян на цій ОНП не здійснюється, але, зі слів гаранта, може здійснюватися на загальних засадах за умови володіння українською мовою, однак на провадження такого виду освітньої діяльності на цій ОНП потрібна відповідна ліцензія. Програмні результати навчання передбачають два основні напрями реалізації ОНП в межах Стандарту ВО – наукова (науково-організаційна та науково-дослідницька) і викладацька (науково-педагогічна) діяльність.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійні стандарти, з якими мають корелювати ПНР ОНП, відсутні.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОНП – «підготовка висококваліфікованого фахівця ступеня доктор філософії у сфері права, здатного продукувати нові ідеї, успішно використовувати науку та інновації для досягнення цілей сталого розвитку, розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, вміти протистояти кризам трансформаційних процесів у державі (регіоні зокрема), бути конкурентоздатними на вітчизняній та світовій науковій арені, який успішно виконав та захистив власне наукове дослідження у разовій спеціалізованій вченій раді, здатний до власної науково-дослідницької, науково-організаційної, науково-педагогічної діяльності, який вдало і прогресивно поєднує науку і практику і тим самим відповідає формулі: «наука лежить в основі сталого розвитку, а наукове співтовариство є ключовим виконавцем у колективній відповідальності щодоможливості мати кращий світ і краще майбутнє». Це повністю корелює зі Стратегією розвитку Волинського національного університету імені Лесі Українки на 2020-2024 роки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-04/Strategy_VNU.pdf), що зорієнтована на формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчої особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства. При цьому програмні результати навчання випускника ОНП одночасно пов'язані з Волином, Україною та академічним середовищем Європи. ОНП чітко співвідноситься також зі Статутом Університету, який, за словами ректора, був затверджений в оновленій редакції(<http://rb.bitgy/ogslc>), однак на сайті розміщено у старій редакції

<https://vnu.edu.ua/uk/general-information/statut-vnu-imeni-lesi-ukrayinky>). Предметна сфера ОНП охоплює право як соціальне явище, особливості його творення та реалізації, що ґрунтуються на цінностях і принципах, в яких закладені людська гідність і верховенство права. ЕГ констатує, що формулювання основного фокусу ОНП є чітким, орієнтованим на теоретико-методологічне вивчення практичних аспектів юридичної практики у сфері конституційного та муніципального права, цивільного права та процесу, адміністративного права та процесу, кримінального права та процесу, міжнародного публічного і приватного права. Стратегічні завдання, викладені в основних установчих документах ВНУ, відповідають чинному національному законодавству, державній політиці у сфері вищої освіти, а також потребам внутрішнього академічного середовища та роботодавців. На цьому було акцентовано керівником та менеджментом ЗВО, академічним персоналом, здобувачами і випускниками ОНП, зовнішніми стейкхолдерами.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Цілі ОНП зорієнтовані на формування у здобувачів інтегральної, а також загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, яких прагнуть досягти аспіранти (вони це підтвердили в попередньому опитуванні, результати якого наведені (<https://www.law.vnu.edu.ua/>) та під час зустрічі з експертами). Крім цього, Програма враховує науковий потенціал Університету і напрями наукових пошуків НПП, залучених до реалізації ОНП (це відображено у протоколах засідання кафедр, вченої ради юридичного факультету (де, зокрема, було озвучено пропозицію гостьового професора Е. Путціга (США) щодо доцільності формування у здобувачів здатності усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження іноземною мовою, на підставі чого було запропоновано доповнити ОНП освітнім компонентом «Англомовна комунікація в професійній сфері» (протокол від 22.05.2024 № 8-9) і Вченої ради ВНУ (протокол від 31.05.2024 № 7); але при цьому не враховано можливість вступу на програму здобувачів, які вивчають іншу (не англійську) іноземну мову. До розробки ОНП залучалися також здобувачі. Під час зустрічі з ЕГ аспірантка 2 року навчання Анастасія Чорна підтвердила, що її пропозиція щодо доцільності вивчення наукового етикету була врахована в ОК «Стандарти наукової діяльності», а потреба формувати загально-соціальні компетентності реалізується через ОК «Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності». Під час візиту до ЗВО експертна група переконалася, що цілі та програмні результати ОНП визначалися з урахуванням потреб реальних і потенційних роботодавців, їх пропозиції враховано в частині формулювання цілей та ПРН. Так, представник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини у Волинській області Юлія Спас була долучена до складу групи розробників ОНП. Водночас під час зустрічі з роботодавцями стало відомо, що налагоджена взаємовигідна співпраця: аспіранти, навчаючись, залучаються до заходів правової освіти населення, мають змогу користуватися бібліотекою Волинського окружного адміністративного суду, отримують доступ до судових матеріалів як емпіричної бази для досліджень; натомість приміщення науково-дослідних лабораторій ВНУ стають майданчиком для спільних науково-практичних дискусійних заходів. Попри те, що здобувачів ОНП готують до подальшої наукової та науково-педагогічної діяльності, на зустріч з експертами було запрошено здебільшого юристів-практиків (надеп, суддя, адвокат) і тільки один представник регіонального ЗВО. Однак у процесі спілкування з присутніми на зустрічі представниками роботодавців експертна група пересвідчилася в їх зацікавленості щодо випускників цієї ОНП та продовженні співпраці. Зокрема, Ірина Констанкевич (голова Наглядової ради ЗВО, народний депутат ВРУ, заступниця члена Постійної делегації ВРУ у Парламентській асамблеї Ради Європи) наголосила на постійній співпраці з науково-педагогічними працівниками через програму «Рада» щодо експертизи законопроектів, до якої активно залучаються аспіранти з їх науковими керівниками.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Підтвердженням урахування змін у юридичній практиці та потреб ринку праці при формулюванні завдань і програмних результатів ОНП є залучення фахівців-правників до роботи з аспірантами. Однак така співпраця не має регулярного характеру, а є радше спонтанною. Хоча під час зустрічі з експертами і здобувачі, й роботодавці наголошували на важливості практико орієнтованої освітньої складової ОНП. У цьому контексті виправданим є створення та функціонування при Юридичному факультеті Громадської консультативно-дорадчої ради (<https://cutt.ly/LwzHLkv8>), яка об'єднує представників практичних інституцій. Про адаптованість процесу підготовки докторів філософії з права також ідеться у меморандумах і договорах про співпрацю галузевого, регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, які було продемонстровано гарантом під час візиту. Здобутий у межах такої співпраці досвід юристів-практиків, а також колег освітян і науковців був адаптований у формуванні ОНП. До прикладу, розробники програми брали до уваги аналогічні документи Національного університету «Острозька академія», Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна) та Університету Марії Кюрі – Складовської у м. Люблін, Гданського університету, Школи докторантури Вроцлавського університету (Республіка Польща). Основні цілі та ПРН демонструють спроможність ОК формувати у випускників ОНП здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі професійної етики та загального культурного кругозору (ЗК3), здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації (СК5), здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права (СК6), здатність виявляти нові інституційні етичні виклики в житті суспільства і пропонувати правові механізми для їх вирішення (СК7). Крім того, ЕГ отримала підтвердження, що ЗВО підтримує зв'язок із випускниками, моніторить їх працевлаштування. Під час спілкування з ЕГ було зазначено, що випускники ОНП працюють здебільшого в науково-педагогічній сфері, а також у суді, нотаріаті, адвокатурі, органах державної

влади, місцевого самоврядування. Так, Оксана Старчук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін забезпечує вибірковий компонент ОНП, планує запрошувати до викладання, наприклад, практичного нотаріуса для ознайомлення з питаннями юридичного документознавства. Під час зустрічі ЄГ зі стекхолдерами прозвучала думка від голови Волинського окружного адміністративного суду Віктора Валюха, що чинна ОНП передбачає загальну правничу підготовку, оскільки презентує спеціальність Право загалом, тоді як попередня ОНП (до 2016 року) мала конкретне спрямування (судоустрій, прокуратура, адвокатура та земельне, аграрне, екологічне право).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналізована ОНП відповідає критерію 1. Мета і цілі ОНП описані розгорнуто і водночас зрозуміло, повністю відповідають Стратегії розвитку Університету та Програмі її реалізації. Освітні компоненти циклу професійної підготовки зорієнтовані на формування компетентностей з урахуванням сучасних тенденцій розвитку ринку праці в межах міжнародного, загальнодержавного та регіонального контекстів. Реалізація ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» відповідає актуальним тенденціям розвитку правової спеціальності.

Недоліки

В ОНП не враховано можливість вступу на програму здобувачів, які вивчають іншу (не англійську) іноземну мову. Залучення до освітнього процесу стейкхолдерів має спонтанний характер, що не повністю задовольняє потреби здобувачів у практико-орієнтованому навчанні.

Рекомендації

Доцільно забезпечити доступ до програми всім, хто бажає здобути освітньо-науковий ступінь доктора філософії з права у контексті організаційно-правового забезпечення сталого розвитку держави. Варто запровадити дуальні заняття, які проводитимуть науково-педагогічні працівники разом із колегами-практиками залежно від змісту ОК і теми лекції та/або семінару.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Процедура розробки ОНП у ВНУ базується на положеннях Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право третього освітньо - наукового рівня та низки локальних актів, які були надані для ознайомлення. Обсяг ОНП становить 240 кредитів ЄКТС, 45 із яких забезпечують освітню складову, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня ВО(п. 21 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів ВО ОНРВО ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами від 03.05.2024, Постанова № 507)). Освітня складова ОНП поділена на 4 цикли – загальної (4 ОК – 14 кредитів), професійної (3 ОК – 9 кредитів) та практичної (1 ОК – 6 кредитів) підготовки, а також цикл вибіркових освітніх компонентів (4 ОК – 16 кредитів, що становить 35,5 % від загальної кількості кредитів і відповідає п. 15 ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Розподіл обсягу освітньої та наукової складових ОНП визначено Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо - науковому / освітньо - творчому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022>). Варто зауважити, що визначений у ОНП обсяг наукової складової становить 195 кредитів, замість 180 – визначених у Положенні, хоча Графік освітнього процесу не відображає перевищення встановленого обсягу. Термін, відведений для підготовки доктора філософії на цій ОНП, відповідає нормативному строку, затвердженому у Стандарті ВО даного рівня, і становить чотири роки. Зі слів гаранта ОНП, весь відведений для підготовки час має бути використаний, а дострокова остаточна атестація, навіть за умови повного виконання освітньої складової та якісної підготовки дисертації, не передбачена. Це було підтверджено здобувачами під час зустрічі з ЄГ.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітку структуру та містить матриці відповідності освітніх компонентів загальним і спеціальним (фаховим) компетентностям і програмним результатам навчання, однак не відображає матриці відповідності визначених Стандартом ВО компетентностей дескрипторам НРК (знання, уміння/навички, комунікація відповідальність та автономія). Аналіз наведених в ОНП Матриць свідчить, що ОК в цілому забезпечують досягнення ЗК і СК, практично всі ПРН формуються через ОК. Однак перелік компонентів ОНП не структуровано за роками та семестрами навчання, що ускладнює розуміння логічної послідовності викладу/засвоєння ОК. Натомість структурно-логічна схема ОНП демонструє освітні компоненти як логічну взаємопов'язану систему, хоча при цьому не передбачає жодних зв'язків ОК із ВК; при цьому містить інформацію, що ВК пропонується для вивчення вже у першому семестрі навчання, що не зовсім логічно, бо, не знаючи вибору здобувачів, не можливо визначити науково-педагогічного працівника, який/яка реалізуватиме цей ВК, а отже, і точно порахувати навчальне навантаження для НПП. Майже всі ОК викладаються у 1-3 семестрах, а Педагогічна практика – у четвертому. ВК розподілені по одному на кожний із 1-4 семестрів. Під час зустрічей зі здобувачами і випускниками підтверджено, що запропоновані структура (послідовність) і зміст освітніх компонент дозволяють досягти заявлених цілей, компетентностей і ПРН. Наукова складова ОНП передбачена у 5-8 семестрах. Попри те, що у структурно-логічній схемі ОНП не вказано остаточну мету – захист дисертації, однак усі учасники освітнього процесу (а головне здобувачі) знають, що останній рік навчання відводиться на роботу з практично готовим текстом дисертаційного дослідження, який за 9 місяців до завершення навчання треба подати на розгляд кафедри, а захист має відбутися до завершення терміну навчання. Це підтвердили всі учасники зустрічей з експертами. Водночас треба зауважити, що попередні випускники ОНП з 2020 року подавали дисертації на захист в інші ЗВО (через відсутність акредитації програми), що відтермінувало час захисту. Так, під час зустрічі випускниця ОНП, помічник судді Луцького міськрайонного суду Наталія Мілішук підтвердила, що, завершивши навчання у 2021 році, захищала дисертацію в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України у 2022 році.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз освітніх компонентів ОНП та структурно-логічної схеми підтвердив, що зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 081 Право в частині Об'єкта вивчення та/або діяльності, але не містить інформації про Цілі навчання, Теоретичний зміст предметної області, Методи, методики та технології, Інструменти та обладнання, як це передбачено Стандартом ВО відповідного рівня (а це обмежує опис предметної області, а отже, не дає можливості чітко увідповіднити ОК). ОНП спрямована на розвиток та формування визначених інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, досягнення ПРН. Аналіз ОНП та навчального плану її реалізації дозволяє зрозуміти, що теоретичний зміст ОК, насамперед обов'язкових, методи викладання і навчання відповідають заявленій предметній сфері та визначеній для ОНП спеціальності. ЕГ констатує, що ОК дозволяють здобувачеві оволодіти методами, методиками та технологіями, які будуть необхідні йому у підготовці дисертації та подальшому провадженні наукової та науково-педагогічної діяльності, використовувати сучасне інформаційно-комунікативне обладнання, інформаційні пошукові системи та програмні продукти, що застосовується на ОНП, які відповідають об'єкту навчання на ОНП. Це підтвердили учасники зустрічі, а також результати опитування здобувачів ОНП(<https://www.law.vnu.edu.ua/>). У спілкуванні з ЕГ здобувачі, НПП, керівництво ЗВО заявили чітке розуміння того, що ОНП спрямована на здійснення досліджень у галузі права, які повинні враховувати актуальні проблеми сучасного (воєнного) стану в Україні та мати практичне впровадження.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Основним документом, який регулює формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача забезпечується «Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти ВНУ» (<https://ed.vnu.edu.ua>), де, зокрема, передбачено можливість вибору ОК з інших ОП та рівнів освіти, визнання результатів, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти (є окрема Положення (<https://ed.vnu.edu.ua>), а також індивідуальний навчальний план. Зустрічі ЕГ із суб'єктами освітньої діяльності на ОНП виявили, що, попри трудову зайнятість практично всіх аспірантів, ніхто з них не має індивідуального навчального плану, а освітній процес провадиться з урахуванням можливостей Університету: навчання здобувачів усіх рівнів відбувається у три зміни, аспіранти навчаються дистанційно у вечірній час, що дає можливість здобувати освіту без відриву від «виробництва». Для вибору здобувачам пропонується 4 навчальні дисципліни на 4 відповідні ОК в ОНП. До 1 липня перед початком нового навч. року аспірантів інформують про ВК та їх зміст через Каталог вибіркового дисциплін Університету, який оприлюднюється навчальним відділом на сайті, а також реалізується можливість вибору

здобувачем вибіркових дисциплін у системі «ПС- Журнал успішності-Web», яка синхронізована з Каталогом вибіркових дисциплін. Аспіранти реалізують право вибору ОК упродовж жовтня для 1-го року навчання та лютого 2-го року навчання (підтверджено під час зустрічі з гарантом, НПП, представником навчального відділу та здобувачами). Аспіранти мають право обирати ОК вільного вибору, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із науковим керівником. Запроваджена автоматизована процедура вибору ОК дозволяє спростити доступ до процедури вибору, в т.ч. в умовах дистанційної форми навчання. ІОГ формується за рахунок виконання індивідуального плану здобувача. Експерти, ознайомившись з індивідуальними планами здобувачів, засвідчують, що їх зміст відповідає ОНП та навчальному плану, що затверджений на відповідний період і сформований з урахуванням імовірності донабору (тоді навчання починається у лютому, а захист передбачається на січень через 4 роки). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що їх побажання щодо вибору наукового керівника, теми дослідження, переліку ВК враховані; наукові керівники та НПП кафедр, за якими вони закріплені, надають індивідуальні консультації в достатньому обсязі для задоволення потреб щодо підготовки дисертації, наукових публікацій та виступів на наукових заходах. Здобувачам надається інформаційна і технічна підтримка відповідними підрозділами ЗВО з урахуванням індивідуальних освітньо - наукових потреб. Здобувачі поінформовані про можливість реалізувати право на зміну теми та/або наукового керівника, вирішити конфліктні ситуації, уникнути проявів недоброчесності. ЕГ рекомендує розширити перелік ВК, які щорічно пропонуються кафедрами юридичного факультету, враховуючи наукові інтереси здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОНП і навчальний план зорієнтовані на задоволення професійного інтересу здобувачів, зокрема набуття вмінь та навичок у вирішенні теоретико-прикладних проблем у галузі права з проєкцією працевлаштування науковими та науково-педагогічними працівниками. Для цього у циклі професійної підготовки передбачено три ОК, які формують компетентності у сфері експертного оцінювання на правозастосовній та правотворчій діяльності. З метою уникнення термінологічного дублюю, варто скоригувати назву ОК 5, до прикладу: «Експертна діяльність у правореалізації та правотворчості»); у формуванні та реалізації стратегії сталого розвитку держави та її інтеграції у Європейський простір; у адаптації національного законодавства до міжнародного права шляхом фахового порівняння та зіставлення. Окремо у програмі та плані її реалізації передбачено цикл практичної підготовки у формі педагогічної практики, якій відведено 6 кредитів ЄКТС. Здобувачі 3 і 4 року навчання, а також випускники ОНП підтвердили достатність тривалості такої практики і свою зацікавленість науково-педагогічною діяльністю (випускники ОНП наразі працюють на посадах НПП в Університеті, що засвідчує доцільність реалізації програми). Інформаційний і методичний супровід практичної підготовки забезпечується вільним доступом до силабусів та інших навчальних матеріалів на електронних сервісах та в бібліотеці ЗВО. Під час зустрічі з адміністративним персоналом ЕГ повідомлено про корпоративну адресу з доступом до бібліотечних фондів ЗВО та роботу відповідальної особи на Юридичному факультеті для інформування про стан науково-методичного забезпечення ОП. На ОНП навчається аспірант Вадим Грачук - професійний поліграфолог, якого залучали до освітнього процесу та організації науково-практичних заходів у формі вебінарів і тренінгів; на час акредитації ОНП він був добровільно мобілізований до лав ЗСУ та проходив службу на прифронтових територіях, надаючи послуги поліграфолога у виявленні колаборантів. Для здобуття практичних знань здобувачі мають можливість відвідувати і працювати разом із працівниками науково-дослідних лабораторій за напрямом свого наукового дослідження (з питань медіації та відновного правосуддя, протидії насильству, використання цифрових технологій, юридичної техніки та проєктування у праві тощо). Практичні навички фахової оцінки та вирішення правових конфліктів здобувачі можуть на базі Юридичної клініки; аспірантка Анастасія Чорна очолює цей підрозділ, поєднуючи роботу з навчанням на ОНП. Здобувачі ОНП також мають можливість у поза навчальний час набути практичних навичок, не передбачених програмою, але важливих в умовах воєнного стану в Україні: у ЗВО запроваджено безкоштовні курси поводження зі зброєю, для чого в укритті Юридичного факультету облаштовано Мультимедійний вогневий комплекс із навчальним класом і мультимедійним тиром.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (softskills), зокрема засвоєння норм професійної етики та формування загального культурного кругозору (ЗКЗ), набуття вмінь виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання (СК7). Під час зустрічей з усіма фокус-групами ЕГ отримала підтвердження тому, що політика ЗВО стосовно розвитку softskills у здобувачів ОНП реалізується також у рамках професійних вебінарів, тренінгів і сертифікатних програм (в т.ч. й онлайн). На запит ЕГ було надано інформацію про проходження курсу зі справедливості, який проводив професор Ерік Путціг (США), аспірантами Володимиром Левчуком та Анастасією Чорною, які склали іспити й очікують на сертифікат. Результати таких заходів дають можливість отримати додаткові бали до загального оцінювання рівня підготовки здобувача. Окремої уваги варта практика аспірантів у межах Інклюзивного центру розвитку «FoxHouse», який функціонує у ЗВО 4 роки і допомагає здобувачам пізнавати особливості безбар'єрного простору, набувати навичок спілкування з людьми з особливими потребами через індивідуальні бесіди, а також за допомогою мистецьких засобів музики та театру, надає комплексну соціальну послугу з формування життєстійкості. На ОНП практикується також засвоєння здобувачами принципів академічної доброчесності (унеможливлення всіх форм плагиату, корупційних ризиків, проявів булінгу чи будь-якої нерівності). Всі учасники освітнього процесу під час зустрічей з експертами підтвердили таку практику (проведення зустрічей, тренінгів, ознайомчих лекцій, анкетувань, наявність скриньки довіри, телефону гарячої лінії, гугл-форми для анонімних повідомлень та ін.). Про набуття аспірантами

соціальних навичок (softskills) упродовж періоду навчання, які відповідають програмним цілям та результатам навчання, свідчать і результати їх опитування. Про те, що аспіранти володіють соціальними навичками, актуальними для українського суспільства, свідчить те, що 2 аспіранти 4 року навчання (І. Лаговський, А. Бойчук) були добровільно мобілізовані до лав ЗСУ для боротьби з російським агресором

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

ЗВО використовує збалансований підхід для співвідношення обсягу ОК та ОНП загалом (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів. Загальний обсяг ОНП становить 240 кредитів ЄКТС, 45 із яких (1350 годин) охоплюють освітню складову програми і є фактичним навчальним навантаженням НПП і здобувачів (відповідає ч. 6 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» щодо обсягу освітньої складової ОНП 30–60 кредитів ЄКТС). Обов'язкові ОК становлять 64,4 % – 29 кредитів, 870 год. (хоча в ОНП помилково вказано 15 кредитів, що відображає обсяг тільки професійної та практичної підготовки), що розподілені на цикл загальної підготовки (14 кредитів, 420 год.) і цикл професійної підготовки та практичну підготовку (9 і 6 кредитів, відповідно, 450 год.). Вибіркові ОК – майже 35,6 % (16 кредитів, 480 год.). У навчальному плані здійснено розподіл годин на аудиторні заняття (загалом 416 год., з них лекції – 200 год. і практичні/семінарські – 216 год.) та самостійну роботу – 1040 год. Тижневий бюджет часу на виконання індивідуального плану роботи аспіранта за 1-4 семестрами становить 28 акад. год. Обсяг аудиторного навантаження становить, як і передбачено Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, 1/3 від загального обсягу годин. Самостійна робота виконується у поза аудиторний час. ЕГ встановлено, що самостійна робота передбачає роботу з науковими джерелами, наукометричними і пошуковими базами даних, збір емпіричних матеріалів дослідження. Кредитний обсяг ОК та розподіл часу між аудиторною та самостійною роботою здобувачів визначається за колегіальною експертною оцінкою, за участю здобувачів, погоджується з гарантом, деканом юридичного факультету, керівником навчального відділу, проректорами за напрямками та затверджується Вченою радою ЗВО. Це було підтверджено всіма учасниками зустрічей. Під час візиту ЕГ пересвідчилася, що навчальний план обговорюється та затверджується на Вченій раді ЗВО за участю зацікавлених осіб. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою конкретної ОК. Розклад занять забезпечує виконання навчального плану у повному обсязі аудиторного навантаження. Вивчення розкладу, індивідуальних планів, зустрічі із здобувачами засвідчили відсутність їх навчального перенавантаження.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ОНП передбачає потенційну можливість дуальної освіти, що регламентовано Положенням про підготовку здобувачів освіти денної (очної) форми навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної освіти (<https://ed.vnu.edu.ua>). Однак підготовка здобувачів за дуальною освітою на цій ОНП не здійснюється. Аспірант Вадим Грачук має запрошення в Університет Марії Кюрі – Склодовської (Республіка Польща), але через неможливість виїхати за кордон в умовах воєнного стану в Україні, змушений відкласти навчання.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Сама назва ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» демонструє відповідність зазначеній резолюції Генеральної Асамблеї ООН. Закладена в ОНП мета – підготовка висококваліфікованого фахівця ступеня доктор філософії у сфері права, здатного продукувати нові ідеї, успішно використовувати науку та інновації для досягнення цілей сталого розвитку, розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, вміти протистояти кризам трансформаційних процесів у державі (регіоні зокрема), бути конкурентоздатними на вітчизняній та світовій науковій арені, здатний до власної науково-дослідницької, науково-організаційної, науково-педагогічної діяльності, який вдало і прогресивно поєднує науку і практику і тим самим відповідає формулі: «наука лежить в основі сталого розвитку, а наукове співтовариство є ключовим виконавцем у колективній відповідальності щодо можливості мати кращий світ і краще майбутнє». Адаптація положень названої Генеральної Асамблеї ООН має відбуватися з урахуванням специфіки сталого розвитку України. ОНП покликана формувати компетентності, які дають змогу випускникові забезпечувати реалізацію цих положень, а саме: ОНП є прикладом справедливої якісної освіти, може бути придатною для навчання впродовж усього життя, пропагує науку як основу сталого розвитку, демонструє наукове співтовариство як ключового виконавця у колективній відповідальності щодо можливості мати кращий світ і краще майбутнє.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає критерію 2. Обсяг ОНП у кредитах ЄКТС відповідає вимогам щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст ОНП має достатньо чітку, орієнтовану на задоволення потреб здобувачів структуру. Зміст ОНП відповідає предметній області, визначеній для неї спеціальності. ОК дозволяють здобувачам оволодіти методами, методиками та технологіями, які будуть необхідні у підготовці дисертації та подальшому провадженні наукової та науково-педагогічної діяльності. ІОТ формується за рахунок виконання індивідуальних планів здобувачів, які за змістом відповідають ОНП та навчальному плану. Навчальний план затверджений на відповідний період і сформований з урахуванням імовірності додаткового набору. ОНП і навчальний план відповідають потребам здобувачів щодо практичної підготовки (зокрема педагогічної практики), а також набуття ними необхідних соціальних навичок (зокрема у сфері професійної етики, культурного кругозору, етичних викликів сучасного суспільства та ін.). Обсяг ОНП та окремих ОК у кредитах відповідає фактичному навантаженню здобувачів та забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН. Здобувачі ОНП мають можливість у поза навчальний час набутти практичних навичок, не передбачених програмою, але важливих в умовах воєнного стану в Україні (тактичної та вогневої підготовки). Унікальність тематики, а відповідно, і змісту ОНП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722.

Недоліки

Обсяг наукової складової ОНП не відповідає Положенню про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (195 кредитів замість 180). Структура ОНП не завжди дозволяє формувати ІОТ з урахуванням потреб здобувачів, зокрема тих, які повністю виконали освітню складову і підготували дисертацію раніше відведеного на підготовку доктора філософії часу.

Рекомендації

Узгодити обсяг наукової складової ОНП з локальними документами ЗВО або увідповіднити ОНП з графіком освітнього процесу в цій частині. Для забезпечення ІОТ необхідно розширити перелік ВК. Запровадити практику дострокового захисту дисертації за умови повного виконання індивідуального плану здобувача. Для удосконалення структурно-логічної схеми ОНП доцільно відобразити зв'язки обов'язкових і вибіркових ОК, а також запровадити вивчення ВК з другого семестру для точного обрахунку навчального навантаження НПП. Для демонстрації прикладного значення ОНП варто започаткувати впровадження результатів дисертаційних розробок в освітній процес, подальшу наукову діяльність, законотворчість і юридичну практику. Щоб надати здобувачам можливість вивчити особливості організації та реалізації освітнього процесу в інших ЗВО варто розширити базу педагогічної практики, не обмежуючи їх ВНУ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до аспірантури Волинського національного університету імені Лесі Українки у 2024 році розміщені на офіційному сайті ЗВО у вільному доступі у вкладці Наука/Аспірантура (<https://vstup.vnu.edu.ua/approved-rules-of-admission-to-the-university/>) Правила прийому чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень. У п 7.7. Правил прийому задекларовано, що вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико соціальної експертизи; у п. 13.1. – вказано, що на засіданні приймальної комісії мають право бути присутніми освітній омбудсмен та/або працівник Служби освітнього омбудсмена, представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу масової інформації). Окремий розділ відведено для

особливостей прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства. Однак не передбачено можливість пройти індивідуальну співбесіду з іноземної мови замість ЄВІ, наприклад, учасникам бойових дій (розділ VIII Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/9990/), хоча сама Програма співбесід з іноземної мови замість ЄВІ та матеріали для підготовки до вступу в аспірантуру також розміщено у вкладці для вступників (при цьому передбачено програми з англійської, іспанської, німецької та французької мов, але сама ОНП передбачає лише англійську комунікацію у професійній сфері – ОК1). Вступник може подати апеляцію на результати вступних випробувань, що проведені Університетом, яку розглядає апеляційна комісія Університету, що діє відповідно до Положення про апеляційну комісію Волинського національного університету імені Лесі Українки. Як було підтверджено під час зустрічі ЄГ з керівництвом та адміністрацією ЗВО, Правила щорічно затверджуються й переглядаються з урахуванням змін у законодавстві. Навчання здійснюється на основі здобуття ОР магістр (спеціаліст) за спеціальностями 081 Право та 293 Міжнародне право. ЄГ констатує, що Програма вступного іспиту зі спеціальності Право ОНП містить прозорі, справедливі критерії оцінювання знань і компетентностей вступника за 200-бальною шкалою, а за змістом є збалансованою та поєднує основні галузі права. Для зручності вступникам надано Матеріали для підготовки до вступного іспиту.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Організацію прийому вступників здійснює приймальна комісія Університету. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію Волинського національного університету імені Лесі Українки, розробленим з урахуванням вимог Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 листопада 2015 року за № 1353/27798. Усі питання, пов'язані з прийомом до Університету, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення Приймальної комісії оприлюднюються на офіційному вебсайті Університету (www.vstup.vnu.edu.ua, розділ «Аспірантура та докторантура»), як правило, в день прийняття, але не пізніше дня, наступного після прийняття. Правила прийому до аспірантури розробляються щорічно. Умовою допуску до вступних випробувань є успішне складання ЄВІ з іноземної мови та загальної навчальної компетентності. Прийом проводиться на конкурсній основі. Конкурсний бал вступника до аспірантури розраховується (за шкалою 100-200 балів) і об'єднує оцінку тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ, оцінку тесту з іноземної мови ЄВІ, оцінку балів вступного іспиту із спеціальності, а також додаткові бали за наукові досягнення. При однакових конкурсних балах для впорядкування рейтингового списку вступників переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники в такій послідовності: 1) вступники, які мають в сумі більшу кількість додаткових балів за наукові досягнення; 2) вступники, які мають вищий бал із вступного іспиту зі спеціальності Право; 3) вступники, які мають вищий бал з іноземної мови ЄВІ; 4) вступники, які мають вищий бал із тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ. Далі переважне право при зарахуванні мають вступники із дипломом магістра/спеціаліста з відзнакою за обраною спеціальністю.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Ці питання врегульовуються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ, а також Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua>). Ці Положення доступні, розміщені на офіційному сайті ЗВО у розділі «Нормативно-правова база». ЄГ констатує, що першим актом регламентовано загальний порядок організації програм академічної мобільності на території України та поза її межами, для здобувачів, які переводяться, поновлюються в межах Університету за з інших ЗВО (вітчизняних чи зарубіжних). Формами визнання результатів навчання є: сертифікація (визнання інституційного набуття освіти через отримання диплома чи сертифіката, який видається певним навчальним закладом); валідація (визнання компетенцій і знань, отриманих здобувачем незалежно від місця і форми, часу їх набуття); ідентифікація (визнання результатів навчання, яке не завершується отриманням формального сертифіката чи диплома, але створює підґрунтя для такого формального визнання). Рішення щодо визнання результатів навчання та зарахування кредитів, отриманих у формальній освіті, приймає створена розпорядженням декана (директора) Предметна комісія, до складу якої, як правило, входять: завідувач кафедри з ОП, де навчається (або планує навчатися) прикріплений аспірант; гарант ОП; науково-педагогічний працівник, відповідальний за ОК, що пропонується до перезарахування; представник студентського самоврядування та науковий керівник аспіранта. Комісія може рекомендувати: повне або обмежене визнання та невизнання. Під час зустрічі ЄГ пересвідчилася, що здобувачі обізнані з цим Порядком, але практики його реалізації на ОНП не було. Що стосується академічної мобільності, то її основними формами для учасників освітнього процесу, що здобувають освітній рівень доктора філософії, є: навчання; мовне стажування; навчально-наукове стажування; практика; літні та інші школи. Досвід такої процедури підтвердив аспірант Максим Мохнюк, який пройшов сертифікатний курс Еріка Путціга «Нормотворчість для демократичного врядування» та отримав можливість зарахування тем 2 та 6 у межах ОК «Сучасна правова компаративістика». ЄГ рекомендувала, з урахуванням договорів про співпрацю із ЗВО-партнерами, в т.ч. й зарубіжними, запозичити досвід позитивної практики академічної мобільності у інших ЗВО, популяризувати серед здобувачів та залучати їх до програм академічної мобільності (національної та міжнародної) з можливістю

перезарахування її результатів. Саме під час акредитації ОНП (02.10.2024) у ЗВО відбулася презентація програм наукових обмінів імені Фулбрайта (США). Під час фінальної зустрічі керівництво ЗВО запевнило ЕГ у концентрації своїх зусиль на практичній реалізації положень цього Порядку найближчим часом. ЕГ рекомендувала максимально використати для цього вже наявні договори про співпрацю й ресурси партнерів.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Це питання регулюється у ВНУ тим же Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки (<https://ed.vnu.edu.ua/71-2>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК. Ця процедура розповсюджується на обов'язкові та вибіркові ОК навчального плану ОП. При цьому визнання результатів усіх видів атестації не допускається. Загальний обсяг ОК освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної ОП. У процесі визнання ЗВО результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. У рамках процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків передбачених відповідними конвенціями або договорами. Попри чітко регламентований порядок розгляду цих питань, ЕГ не отримала жодних відомостей, які б підтверджували практику зарахування результатів навчання, отриманих здобувачами у неформальній освіті. ЕГ рекомендувала популяризувати серед здобувачів інформацію про можливість зарахування таких результатів навчання та активно впроваджувати таку практику на ОНП. Під час фінальної зустрічі керівництво ЗВО запевнило у вирішенні цього питання у найкоротші строки на підставі аналізу позитивних практик інших ЗВО та їх впровадження.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає критерію 3. Правила прийому на навчання за цією ОНП є чіткими, прозорими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Правила прийому на ОНП враховують особливості самої ОНП (програма вступного іспиту зі спеціальності сформована на основі ОНП (https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/081_PhD_AS.pdf). Інформацію про ОНП серед потенційних здобувачів поширюють через офіційний сайт ЗВО, а також НПП і здобувачами у контексті правової просвіти населення, волонтерської діяльності та надання безкоштовної юридичної консультації в межах Юридичної клініки.

Недоліки

Відсутність практики перезарахування результатів навчання здобувачів ОНП, отриманих у формальній, неформальній(інформальній) освіті, попри наявність локального нормативного акта.

Рекомендації

ЕГ рекомендовано гарантові, адміністрації ЗВО та НПП, залученим до реалізації ОНП, активніше популяризувати серед здобувачів інформацію про можливості зарахування результатів навчання у неформальній освіті й впроваджувати таку практику на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Нормативні документи ВНУ імені Лесі Українки, які регламентують організацію освітнього процесу (<https://ed.vnu.edu.ua>), зокрема: Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях, Положення про підготовку здобувачів освіти із використанням елементів дуальної освіти, Положення про дистанційне навчання, Положення про формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти, Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу, Положення про здобуття наукового ступеня (атестацію) доктора філософії повною мірою відповідають Конституції України, законам України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженому постановою КМУ від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами). ОНП відповідає Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право, затвердженого 31.07.2023 р. № 924. На основі наданих документів на запит ЕГ, а також під час інтерв'ювання фокус-груп НПП, здобувачів, адміністративного персоналу ЕГ пересвідчилась, що навчання на ОНП здійснюється очно. Дозволяється застосовувати в освітньому процесі технології дистанційного навчання, зокрема це передбачено силабусами ОК, наявне відповідне технічне та навчально - методичне забезпечення. Здобувачі-учасники фокус-групи, під час інтерв'ювання висловили задоволеність організацією освітнього процесу. Також це підтверджується результатами їх опитування, наданими на запит ЕГ. Експертна група проаналізувала матрицю відповідності (Таблиця 3), яка свідчить про відповідність методів навчання, викладання. Відповідно до матриці кожен ПРН забезпечується обов'язковим ОК; вибіркові ОК підсилюють окремі ПРН. Досягнення мети та програмних результатів ОНП сприяє функціонування науково - дослідних лабораторій: дослідження проблем протидії насильству; медіації та відновного правосуддя; цифрових технологій у праві; юридичної техніки та проектування; криміналістичної. В результаті інтерв'ювання фокус-груп адміністрації ЗВО, НПП, здобувачів, випускників ЕГ встановлено: здобувачі вільні обирати теми для досліджень; пропонувати певну тематику для написання самостійних робіт; мають можливість навчатися за індивідуальним графіком; ЗВО здійснює моніторинг відповідності навчальних занять заявленим в ОНП цілям, НПП не обмежені в питаннях змісту навчального матеріалу, формах викладання та методах навчання; ЗВО забезпечено принципи академічної свободи. Наукові інтереси здобувачів враховані ЗВО шляхом надання широкого переліку вибіркових дисциплін, які за різними науковими напрямками опановують здобувачі. (каталог вибіркових дисциплін надано на запит ЕГ).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У результаті аналізу інформації, розміщеної на сайті ЗВО (<https://vnu.edu.ua>), робочих програм ОК, матеріалів, розміщених в Moodle (<https://moodle.vnu.edu.ua>), інтерв'ювання фокус-груп адміністрації, НПП, здобувачів ЕГ встановлено, що відповідно до Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у ВНУ ім. Л. Українки, усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. НПП інформують здобувачів під час навчальних занять про мету та завдання, змістовні модулі, тематику лекційних та практичних занять, тематику завдань для самостійного опрацювання, критерії оцінювання. Крім того, під час інтерв'ювання зі здобувачами, а також з випускниками з'ясовано наявну можливість спілкування з викладачами за допомогою сучасних каналів зв'язку, та своєчасно отримати необхідну інформацію. Такі можливості інформування щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів повною мірою задовольняють потреби здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Аналіз змістовного наповнення ОК ОНП, матриць відповідності ПРН, результати інтерв'ювання фокус-груп (адміністрації ЗВО, здобувачів, НПП) свідчать, що під час реалізації ОНП методи навчання, засновані на дослідженнях (написання есе, участь у наукових проєктах та ін.), впроваджені у навчальний процес. Результатом поєднання навчання і досліджень є наукові дослідження, що здійснюються у відповідності до тематики науково - дослідних робіт, оприлюднені здобувачами на всеукраїнських та міжнародних науково - практичних конференціях, круглих столах, наукових семінарах. (План проведення наукових, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів на юридичному факультеті Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2023 - 2024 навчальному році надано на запит ЕГ). Так, асп. Воевода М. брала участь у XVIII Міжнародній науково-практичній конференції студентів та аспірантів "Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень"

(травень 2024 року); XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання реформування правової системи» (13-14 вересня 2024 року); асп. Шуліка В. брала участь у XVIII Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених "Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку (21 квітня 2023 року), XX Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання реформування правової системи (вересень 2023 року), XVIII Міжнародній науково- практичній конференції «Переслідування: за належність до певної соціальної групи, політичні переконання, національність, віросповідання, расу» (жовтень 2023 року); VII Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених, студентів та аспірантів «Актуальні проблеми розвитку природних та гуманітарних наук»; XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання реформування правової системи» (інформація відображена у звітах про виконання індивідуальних планів здобувачів, наданих на запит ЕГ). Наукове товариство студентів і аспірантів ВНУ щорічно організовує Міжнародну науково-практичну конференцію аспірантів та студентів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (<https://ta.vnu.edu.ua/naukove-tovarystvo/moloda-nauka-volyni/>). Здобувачі публікують наукові статті у фаховому виданні «Історико – правовий часопис» безкоштовно. У контексті активізації процесів поєднання навчання і досліджень створено науково-дослідні лабораторії дослідження проблем протидії насильству; медіації та відновного правосуддя; цифрових технологій у праві; юридичної техніки та проектування; криміналістичну лабораторію. У рамках діяльності лабораторій поєднується здобуття та розширення науково-теоретичних знань, а також проведення досліджень за відповідними напрямками. ЕГ рекомендовано керівникам лабораторій залучати аспірантів до участі у програмах зовнішньої академічної мобільності, грантових проектах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Продемонстровані РП ОК, які розміщені в системі moodle містять: опис навчальної дисципліни; мету та завдання навчальної дисципліни; передумови для вивчення навчальної дисципліни; результати навчання за дисципліною; структуру навчальної дисципліни; програму навчальної дисципліни; порядок оцінювання результатів навчання; рекомендовані джерела інформації (базові (основні) та допоміжні). Під час інтерв'ювання фокус-групи (адміністративний персонал, НПП) зазначили, що навчально-методичне забезпечення ОК ОНП систематично оновлюється до початку нового навчального року з врахуванням наукових досягнень та сучасних практик у галузі права (з ініціативи гаранта, НПП, випускників ОНП, за результатами опитувань здобувачів). ЕГ встановлено, що доц. Юхимюк О.М. в освітній процес при викладанні дисципліни «Експертна діяльність в правозастосовній та правотворчій діяльності» впроваджує знання отримані під час стажування в Польщі, зокрема щодо практики тлумачення та застосування загальних принципів права Європейського Союзу польськими судами в контексті європейської інтеграції України, ряд публікацій викладача внесено у список рекомендованої додаткової літератури. Проф. Ленгер Я.І. при викладанні освітнього компоненту ОК «Сучасна правова компаративістика» впроваджуються результати науково-педагогічного стажування в ЧНУ імені Юрія Федьковича, а також сучасні практики стосовно методів викладання, оцінювання здобувачів вищої освіти як результат участі викладача в міжнародних програмах Erasmus+. Крім того, використовуються при викладанні вказаного ОК власні тематичні публікації (зокрема Ленгер Я. І., Вісин В. В. Становлення юридичної компаративістики як напрямку сучасної правової науки. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2021. № 54. Том 1. С.124-128), а також монографія Волошина Ю.О. «Конституційно-правове забезпечення європейської міждержавної інтеграції: теоретико-методологічні аспекти». Проф. ж Духневич А.В. в ОК «Стратегія сталого розвитку України та ЄС» використовує власні наукові розробки, зокрема монографію «Правові проблеми реалізації Угоди про сільське господарство СОТ в Україні», опубліковані тези науково – практичних конференцій та ін.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Під час інтерв'ювання адміністрація ЗВО, НПП та здобувачі навели приклади щодо навчання, викладання та наукових досліджень, пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, за ОНП: участь у міжнародних та зарубіжних науково-практичних конференціях, публікації у закордонних виданнях, участь у міжнародних наукових проектах. Так, науковий керівник Ленгер Я. та здобувачка Чорна Анастасія опублікували статтю *Rownost praw kobiet i mezczyzn do alimentow i wsparcia dzieci w przypadku rozvodu*. AREA NAUKI. Lublin 2023. № 2(11)/2023. Здобувачі ОП брали участь у проекті Жана Моне (М.Мохнюк, М. Хлистік, Д. Шамринський, В.Шуліка). Сертифікати участі надано на запит ЕГ. ЗВО забезпечено доступ НПП та здобувачам до баз даних Scopus, Web of Science, що було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністративного персоналу, здобувачів. Порядок реалізації права на академічну мобільність регламентується відповідним Положенням (<https://ed.vnu.edu.ua>). В ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків (<http://nu.edu.ua/uk/branches/viddil-mizhnarodnykh-zvyazkiv>), на сторінці якого розміщується інформація про можливість співробітництва з міжнародними освітніми організаціями, участі в міжнародних програмах. Дана інформація була підтверджена в ході інтерв'ювання ЕГ з керівником даного структурного підрозділу, здобувачами, випускниками. Міжнародні наукові стажування НПП, що забезпечують ОК: Пріма Р.М. Міжнародне наукове стажування у Великопольській суспільно-економічній Академії в Шьроді (Республіка Польща); Юхимюк О.М.(Університет імені Адама Міцкевича, Познань); Карпінська Н.В. (Поморська академія, Слупськ); Ленгер Я.І. (Університети Данді та Единбурзький (Шотландія). Сертифікати участі надано на запит ЕГ. З гостьовими лекціями на факультеті виступали іноземні викладачі: доктор Ева Ясюк, Університет Лазарського (Варшава); доктори габілітовані Рафал Богуміл Сура, Марцін Леопольд Шевчак, Вальдемар Беднарук (KUL). На юридичному факультеті в період з 02.03 – 28.06.2024 р. проводив лекції в рамках курсу «Нормотворчість для демократичного врядування» лектор-волонтер із США Ерік Путціг. На сайті ЗВО міститься інформація щодо міжнародного

партнерства з зарубіжними ЗВО. Однак, в ході фокус-групи з аспірантами встановлено, що вони не часто беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО розроблено необхідні локальні акти щодо здійснення освітнього процесу за ОНП, а також щодо її перегляду, які є якісними та відповідають чинному законодавству. Методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свобод. Навчально-методичне забезпечення ОК ОНП систематично оновлюється з врахуванням наукових досягнень та сучасних практик у галузі права. ЗВО зацікавлений в розробці НПП і здобувачами міжнародних дослідницьких проєктів відповідно до фокусу ОНП та поданні їх на конкурси. Позитивною практикою є використання спектру інтерактивних методів навчання за ОНП та його розширення за рахунок методів, пов'язаних з розвитком інформаційних технологій. Здобувачам забезпечено доступ до навчально - методичного забезпечення навчальних дисциплін (ресурс moodle), електронної бібліотеки, міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. ОНП відповідає критерію 4.

Недоліки

Недостатньо активна участь аспірантів у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародних дослідницьких проєктах, які б відповідали ОНП.

Рекомендації

ЕГ рекомендує посилити міжнародне співробітництво, зокрема в частині залучення до викладання іноземних професорів, зарубіжне стажування та участь у грантових проєктах; активізувати поширення результатів наукових досліджень серед наукової спільноти зарубіжних країн шляхом публікацій у журналах, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми та порядок проведення контрольних заходів регламентовано Положенням про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому ОНП та науковому рівнях у ВНУ, Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ, Положенням про порядок визнання результатів /навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Контрольні заходи включають передбачену навч. (робочими навчальними) планами, робочими програмами діагностику рівня знань. При організації освітнього процесу застосовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, захист матеріалів практик, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, тощо. (п.3.2 Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ). Форма підсумкового контролю визначається навчальним планом та фіксується в РП. Порядок оцінювання результатів навчання зазначається в РПНД, які є в Moodle і доступні для здобувачів. В ході інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, випускників зазначено, що інформація про форми контрольних заходів, види навчальної роботи з ОК доводиться до відома здобувачів на першому занятті з ОК. Під час зустрічі з НПП, адміністрацією ЗВО з'ясовано, що до уваги беруться результати опитування здобувачів щодо рівня задоволеності правилами проведення контрольних заходів та діючою системою оцінювання результатів навчання здобувачів в університеті (Результати опитувань надані на запит ЕГ). В результаті аналізу змісту РП ОК ЕГ встановила, що в них є інформація про передбачені форми контрольних заходів, види навчальної роботи, загальну кількість балів, які може отримати здобувач за виконання в цілому різнорівневих видів завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів (за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС). В навчально - методичних матеріалах зазначено критерії оцінювання виконаних

здобувачем різномірних завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів. Як приклад, продемонстровано РП ОК 2 «Стандарти наукової діяльності» та РП ОК 5 «Експертна діяльність в правозастосовчій та правотворчій діяльності», зокрема дискусія, дебати, тести, тренінг, розв'язування задач/кейсів, індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача, робота в малих групах, модульна контрольна робота, реферат, аналітичне есе, тощо та шкала оцінювання. Аналіз сайту ЗВО і матеріалів, розміщених в Moodle, результати опитування здобувачів, їх інтерв'ювання під час зустрічі фокус-груп дозволяють ЕГ констатувати, що контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими для них, дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремого ОК та ОНП в цілому, оприлюднені заздалегідь, зміст контрольних заходів за ОК є виправданим, оцінювання є збалансованим.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Відповідно до Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у ВНУ імені Лесі Українки Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові ОНП зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі, провести власне наукове дослідження, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. (п.9.2). Здобувачі зобов'язані виконувати індивідуальний план, щорічно, двічі на рік (у березні – проміжний звіт, у вересні – звіт за навчальний рік) звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри та Вченої Ради. В ході інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, випускників, представників адміністрації ЗВО з'ясовано, що звітування відбувається двічі на рік. Звітування здійснюється на засіданні кафедри та включає інформацію про виконання наукової та навчальної складової індивідуального плану роботи здобувача. Результатом звітування на кафедрі є прийняття рішення про можливість продовження навчання аспірантів, яке оформлюється протоколом засідання кафедри на якій виконується дисертаційне дослідження. У разі негативної оцінки роботи аспіранта у протоколі засідання кафедри зазначаються причини та умови, які спричинили неналежну роботу аспіранта та/або наукового керівника. (Річні звіти здобувачів та витяги із протоколів засідань кафедр про результати виконання індивідуальних планів з навчальної та наукової роботи здобувачами надані на запит ЕГ). Підсумкова атестація здобувачів освіти здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою у вигляді публічного захисту дисертації за умови успішного виконання аспірантом його індивідуального плану відповідно до Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право. В результаті аналізу наданих на запит ЕГ документів, інтерв'ювання фокус-груп (адміністрації ЗВО, НПП, здобувачів, випускників, адміністративного персоналу) ЕГ констатує, що форма атестації здобувачів відповідає Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня галузі знань 08 Право зі спеціальності 081 Право та вимогам Національної рамки кваліфікацій.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів регламентовані локальними актами: Положенням про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти, Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ, Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ, Положенням про проведення практики здобувачів освіти, містяться в ОНП, навчальному плані, розміщені на сайті ВО, а також в ОК ОНП (розміщені в Moodle), є чіткими та зрозумілими, здобувачі з ними ознайомлені. Ці факти також підтверджено при інтерв'юванні фокус-груп (НПП, здобувачі, випускники, адмін. персонал). Процедури запобігання та регулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження чітко визначені, регламентовано процедурні питання щодо повторного складання екзамену (заліку). Аспірант, який не погоджується з результатами підсумкового контролю, має право звернутися з апеляційною заявою на ім'я проректора з навчальної роботи та рекрутації. Проректор своїм розпорядженням створює апеляційну комісію, яка розглядатиме звернення аспіранта. Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. Аспірант, який подав апеляцію, має право бути присутнім при розгляді своєї заяви (Розділ 8.Положення). Чіткі та зрозумілі правила захисту педагогічної практики. Так, кафедра заслуховує звіт аспіранта у терміни, що визначені наказом (розпорядженням) на практику (але не пізніше ніж протягом десяти днів після її закінчення за умови, що практика відбувається у межах семестру або протягом перших десяти днів семестру, який починається після закінчення практики). У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку здобувачу освіти надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії здобувачу освіти пропонується повторне вивчення освітнього компонента (повторне проходження практики), або він відраховується з Університету. Результати інтерв'ювання фокус-груп НПП, здобувачів, адміністрації, студентського самоврядування, адміністративного персоналу дозволяють ЕГ констатувати, що вони послідовно дотримуються під час реалізації

ОНП, випадки конфлікту інтересів, повторного проходження контрольних заходів, оскарження результатів контрольних заходів протягом реалізації ОНП відсутні. ЕГ встановлено, що політика ЗВО з забезпечення об'єктивності екзаменаторів реалізується шляхом використання таких інструментів: відкритість контролю, використання Moodle для проходження контролю, можливість здобувача усно або письмово звернутись до гаранта, завідувача кафедри, адміністрації ЗВО, подати скаргу, подати апеляцію, отримати дозвіл на повторне складання екзамену (заліку), інформувати ЗВО при проведенні анкетувань щодо оцінки якості ОНП, викладання ОК ОНП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності унормовано Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і НПП ВНУ; Кодексом академічної доброчесності ВНУ; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ. В результаті інтерв'ювання фокус-груп (адміністрація ЗВО, НПП, здобувачі, адмін персонал) підтверджено факт інституційного забезпечення політики дотримання академічної доброчесності в ЗВО, зокрема, є науково – дослідна частина, яка відповідає за дотримання принципу академ. доброчесності в науковій діяльності та навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, що відповідає за дотримання принципу академ. доброчесності всіма учасниками освітнього процесу за ОНП та здійснює моніторинг обізнаності здобувачів вищої освіти, НПП про принципи та норми академ. доброчесності та етику академічних взаємовідносин. В результаті аналізу документів, наданих на запит ЕГ, наукових публікацій здобувачів, НПП, інтерв'ювання фокус - груп (адміністрація ЗВО, НПП, адмін персонал, здобувачі) встановлено, що за ОНП сформовано цінність академічної доброчесності в ЗВО; ustalеним є підхід з використання як інструменту протидії порушенням академічної доброчесності «Антиплагіату», «UniCheck» (для технічного забезпечення діяльності вищезгаданих платформ призначено відповідальних осіб на рівні факультету). ЗВО популяризує академічну доброчесність шляхом: інформування здобувачів вищої освіти та працівників про необхідність дотримання загальнодержавних та університетських нормативних документів, які регламентують питання академічної доброчесності, корпоративної етики; наявність веб-сторінки «Академічна доброчесність», яка постійно оновлюється); включення у силабуси ОК принципів дотримання академ. доброчесності та нульової толерантності до проявів її порушення, зокрема особливу увагу приділено ОК «Стандарти наукової діяльності»; проведення занять (он-лайн курси, семінари, вебінари тощо) для всіх учасників освітнього процесу за тематикою академічної доброчесності: реалізація проєкту «Сприяння розвитку академічної доброчесності та відповідальності: досвід ЕС – FAIR» від Erasmus+, модуль Жана Моне (копії сертифікатів участі здобувачів цієї ОП надано на запит ЕГ); вебінар «Дотримання академічної доброчесності в Україні та інших країнах світу. Технічні можливості системи StrikePlagiarism.com при перевірці робіт на плагіат»; круглий стіл «Академічна доброчесність у науковій діяльності та дослідницькій кар'єрі молодих учених». За порушення академічної доброчесності та етики академічної поведінки до працівників Університету та здобувачів можуть бути застосовані певні заходи впливу, регламентовані (п.4.1. та п.4.2. Кодексу академічної доброчесності). ЕГ з'ясовано, жодного випадку порушення норм та принципів академічної доброчесності з боку НПП та аспірантів за ОНП «Право» адміністрацією ЗВО не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання за ОНП; забезпечують об'єктивність екзаменаторів; порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження є детально врегульованим; чіткими та зрозумілими є політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності ЗВО. Позитивною практикою є закріплення в навчально - методичних матеріалах критеріїв оцінювання виконаних здобувачем різнорівневих завдань під час навчальної роботи та проходження контрольних заходів; сформована в ЗВО цінність академічної доброчесності, використання спектру інструментів протидії порушенням академічної доброчесності («Антиплагіат», «UniCheck»), ustalений підхід з перевірки всіх науково - дослідних робіт здобувачів, які вони виконують при вивченні ОК на наявність текстових запозичень. ЕГ зробила висновок про наявність позитивних практик, а також про відсутність суттєвих недоліків за Критерієм 5.

Недоліки

не передбачено можливість повторного складання іспиту чи заліку з метою підвищення позитивної оцінки з певного ОК.

Рекомендації

ЕГ рекомендовано напрацювати процедурні питання щодо повторного складання екзамену (заліку) з метою підвищення позитивної оцінки з певної навчальної дисципліни (освітнього компонента); подальше удосконалення процедур оцінювання шляхом запровадження оцінювання більше ніж одним викладачем, залучення зовнішніх екзаменаторів, кодування робіт здобувачів; розширити перелік матеріалів, які підлягають перевірці на наявність ознак академічного плагіату, включивши також наукові публікації рецензентів та опонентів дисертаційних робіт здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

На підставі аналізу академічної і професійної кваліфікації НПП, залучених до реалізації ОНП (відомості з Таблиці 2, ЄДЕБО, профілі НПП в Google-scholar, Scopus, Publons, підвищення кваліфікації, неформальна освіта, досвід практичної діяльності), а також в результаті інтерв'ювання фокус-груп (НПП, адміністрації ЗВО, адміністративного персоналу) ЕГ встановлена їх відповідність ОК, які вони забезпечують. НПП мають наукові дослідження, опубліковані у виданнях, що індексуються в НБД Scopus, Web of Science» відповідно до фокусу ОНП, мають досвід наукового керівництва аспірантами та залучалися в якості офіційних опонентів. В результаті інтерв'ювання фокус-груп адміністрації ЗВО, НПП ЕГ пересвідчилась, що при залученні НПП до реалізації ОНП усталеним є підхід ЗВО з моніторингу їх академічної та професійної кваліфікації з метою визначення спроможності забезпечення ОК. З НПП, залучених до реалізації ОНП : жінок – 86% , чоловіків –14%; кандидатів наук – 43%, докторів наук – 57%; доцентів (старших наукових співробітників) – 57 %, професорів – 43%. Кожен ОК забезпечений НПП з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації. НПП, які забезпечують освітній процес мають не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (<https://zakon.rada.gov.ua>). ЕГ рекомендує розширювати коло НПП, які мають наукові публікації у вище згаданих виданнях та відповідають (публікації) ОК, викладання якої забезпечує НПП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного добору НПП унормовано Положенням щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки; Положенням про конкурсну комісію з відбору кандидатів для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ВНУ імені Лесі Українки; (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com>); Положенням про рейтингове оцінювання діяльності науково – педагогічних працівників, в п.2.9. якого зазначено, що дані рейтингу науково-педагогічного працівників, завідувачів кафедр враховуються під час підписання контракту (<https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com>). Під час інтерв'ювання з фокус-групою НПП ЕГ пересвідчилась, що НПП зі змістом цих документів ознайомлені. Результати аналізу сайту ЗВО, рейтингування викладачів, документів, наданих на запит ЕГ, інтерв'ювання фокус-груп НПП, адміністрації ЗВО, адміністративного персоналу свідчать, що усталеним є підхід ЗВО щодо прозорості конкурсного відбору (забезпечується шляхом оголошення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад в засобах масової інформації, розміщується на спеціалізованих інтернет-ресурсах та оприлюднюється на офіційному вебсайті університету з метою забезпечення широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації, проведенням відкритого заняття НПП-претендентом, обговоренням на засіданні кафедри сильних і слабких сторін такого заняття, рейтингуванням, аналізу кількості і якості наукових праць у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus/Web of Science, наявності підвищення кваліфікації та стажувань, знання іноземних мов, результати опитування здобувачів). При визначенні рівня академічної та професійної кваліфікації викладачів враховується загально інститутський рейтинг НПП, який формується щороку і враховує навчально - методичну, наукову, організаційну та інші види діяльності (Посилання на інформаційний ресурс, який містить щорічні результати рейтингового оцінювання НПП надано на запит ЕГ). При проведенні процедур конкурсного відбору НПП для реалізації ОНП враховується професійні, морально-ділові й особисті якості претендентів, рейтингові показники, відповідність професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які він забезпечує, рівень відповідності п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та спроможність НПП забезпечити викладання відповідно до цілей ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На основі інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, роботодавців, адміністрації ЗВО, аналізу сайту ЗВО, наданих на запит документів, ЕГ констатує, що за ОНП до аудиторних занять за ОНП залучаються професіонали-практики, експерти та представники роботодавців, зокрема викладання нормативних та вибіркового ОК забезпечують штатні НПП, які є адвокатами: Спесівцев Д.С., Щирба М.Ю. Кравчук В.М., Музичук К.С., проф. Карпінська Н.В. НПП, які забезпечують реалізацію ОНП, є членами національних професійних асоціацій: ГО «Міжнародна фундація науковців та освітян» (Музичук К.С., Яцишин М.М.); ГО «Національна асоціація медіаторів України» (Карпінська Н.В.); ГО «Захисти здоров'я» (Щирба М.Ю.), ГО «Лігал сервіс плюс» (Ленгер Я.І.). ЗО укладено договори про співпрацю з Волинським апеляційним судом, Волинським окружним адміністративним судом, господарським судом Волинської області, Луцьким міськрайонним судом, ТУ ДСА у Волинській області, Радою адвокатів Волинської області (скан-копії договорів надано на запит ЕГ). Роботодавці, зокрема голова Наглядової ради, народний депутат Костанкевич І.М., Голова Волинського окружного адміністративного суду Валюх В.М., адвокат Ульчак Б.І., представник Уповноваженого ВРУ з прав людини у Волинській області та ін. в ході зустрічі з ЕГ підтвердили активну співпрацю з юридичним факультетом в частині проведення правових експертиз, сприяння здобувачам за цією ОП, готовність до спільних наукових проєктів. З 2023 р. на факультеті викладає лектор-волонтер із США Ерік Путціг курси: «Нормотворчість для демократичного врядування» та Legal Writing & Research»; професор Бременського університету Гюнтер Тілкінг прочитав лекцію на тему «Особливості юридичної освіти в Німеччині»; у межах II Літньої школи європейського парламентаризму Біллі Бетвер прочитав лекцію щодо протидії транснаціональній організованій злочинності та політики щодо наркотиків; аналітик офісу експертиз та оцінки результатів регулювання Канцелярії Сейму Республіки Польща Кая Кравчик представила доповідь про основні напрямки діяльності Сейму Республіки Польща в процесі входження до Європейського Союзу та після набуття державою статусу члена ЄС (<https://www.law.vnu.edu.ua/post>). Рекомендується ширше залучати до аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОНП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, зокрема у формі бінарних лекцій.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у ВНУ імені Лесі Українки підвищення кваліфікації є обов'язковим складником внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗВО, а його метою – професійний розвиток НПП. НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами та видами. Так, професійному розвитку НПП сприяє доступ до інформаційних, бібліотечних ресурсів, програм підвищення кваліфікації, сертифікатних курсів і матеріально-технічних засобів ЗВО. Відділ технічних засобів навчання ЦІТКТ (<http://cit.vnu.edu.ua>) проводить курси підвищення професійної компетентності НПП у сфері дистанційного навчання (пройшли викладачі, які забезпечують ОК: Кравчук В.М., Карпінська Н.В, Музичук К.С., Юхимюк О.М., Старчук О.В.). Також усі НПП, які забезпечують викладання на ОНП, систематично підвищують кваліфікацію у ЗВО України і за кордоном: Університет імені Адама Міцкевича (Познань, Республіка Польща; Кравчук В.М., Юхимюк О.М.), Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці; Ленгер Я.І.), Поморська академія (Слупськ, Республіка Польща; Карпінська Н.В.). НПП взяли участь у II Літній школі європейського парламентаризму, організованій юридичним факультетом 04 – 28.06.2024 р. (Щирба М.Ю., Ленгер Я.І., ін.). ЗВО заохочує підвищення кваліфікації НПП шляхом рейтингування, систематичного проведення моніторингу рівня професіоналізму НПП шляхом опитування здобувачів; проведення НПП відкритих занять, взаємовідвідування НПП, звітування НПП про наукову діяльність. ЗВО продемонстровано усталений підхід зі сприяння професійному розвитку НПП через спектр власних програм або у співпраці з іншими ЗВО. Під час інтерв'ювання фокус-групами НПП, адміністрації ЗВО було наведено приклади використання ЗВО для стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП таких інструментів: рейтингування, анкетування здобувачів, матеріальне заохочення (за участь у програмі міжнародної академічної мобільності або у міжнародному науковому та/або освітньому проєкті; виконання програми підвищення кваліфікації або проходження науково-педагогічного стажування; активне проведення наукових досліджень, опублікування результатів проведених досліджень у періодичному науковому виданні, проіндексованому у наукометричних базах Scopus та/або Web of Science Core Collection; моральне заохочення (НПП було нагороджено почесними грамотами та подяками); проведення відкритих занять з метою розвитку викладацької майстерності, відвідування завідувачем кафедри занять. Фокус-група НПП акцентувала увагу на тому, що це стимулює їх до розвитку викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НПП, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, їх кваліфікація повною мірою відповідає вимогам, визначених законодавством; процедури конкурсного добору викладачів ВНУ ім. Лесі Українки є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОНП; ЗВО

постійно залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу; сприяє професійному розвитку викладачів та здійснює заходи щодо стимулювання розвитку викладацької майстерності. Позитивною практикою є рейтингове оцінювання діяльності НПП та структурних підрозділів як елемент функціонування системи моніторингу, як складова процесу забезпечення і управління якістю вищої освіти, внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Університету, стимулювання підвищення кваліфікації, професіоналізму; матеріальне стимулювання НПП за участь у програмах міжнародної академічної мобільності, у міжнародному науковому, освітньому проєкті; за впровадження в освітній процес власних наукових досліджень, результати яких були опубліковані у вигляді статей, що індексуються наукометричними базами даних Web of Science або Scopus.

Недоліки

недостатня залученість роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення спільних науково - практичних заходів, до участі у наукових проєктах; проведення аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОНП.

Рекомендації

ЗВО рекомендовано активізувати діяльність щодо залучення роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення спільних науково - практичних заходів, до участі у наукових проєктах; проведення аудиторних занять з різних навчальних дисциплін ОНП, зокрема у формі бінарних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час дистанційного огляду матеріально-технічної бази та проведених зустрічей експертна група мала можливість переконатися, що ВНУ ім. Лесі Українки має у своєму складі розширену інфраструктуру (навчальні приміщення, аудиторії, в тому числі «Зал судового засідання», кабінет поліграфолога, науково-дослідні лабораторії, комп'ютерний клас, мультимедійний вогневий комплекс, навчальний медіацентр, бібліотеку, читальний зал, спортивну залу, юридичну клініку «Ad Astra», інклюзивний ХАБ, гуртожитки та ін.). ЕГ було продемонстровано 4 навчально-наукових лабораторій (<http://surl.li/uvkejp>; <http://surl.li/mynsvf>; <http://surl.li/huyntq>; <http://surl.li/uwjwtl>), які мають відповідне матеріально-технічне забезпечення та є дотичними до дисертаційних робіт аспірантів. Наприклад, навчально-наукова криміналістична лабораторія містить 4 криміналістичні валізки типу ВС- 1, дактилоскопію, яка використовується здобувачами освіти під час лабораторних робіт, музей зброї, стенди зі знаряддями злочинів, полігон місця ДТП тощо. Аспіранти, які мають дотичні дослідження кримінально-правового блоку проводять тут практичні заняття та лабораторні роботи. Також функціонує бібліотека, яка містить друкований та електронний фонд (<https://library.vnu.edu.ua/about/>). Фонди бібліотеки містять наукову, навчальну, методичну літературу, фахові періодичні видання. Бібліотека має читальний зал, оснащений сучасною комп'ютерною технікою. Здобувачам освіти та співробітникам Університету бібліотека надає вільний доступ до електронних наукових баз даних Scopus та Web of Science, електронного каталогу (<http://catalog.library.vnu.edu.ua/>) та репозитарію (<https://evnuir.vnu.edu.ua/>). Здобувачі підтвердили, що мають доступ до апробації результатів наукових досліджень у періодичному науковому виданні університету «Історико-правовий часопис» (категорія Б). Публікації в даному журналі для аспірантів є безкоштовними. Головою Наукового товариства аспірантів і студентів від юридичного факультету було продемонстровано власну кімнату в гуртожитку. Зі слів здобувачки, ЗВО забезпечує комфортні умови для проживання, є стіл, полицьки, кухня, душові кабінки, санвузол з 4-ма умивальниками, складське приміщення. Вартість проживання в гуртожитку складає 680 грн. у місяць. У гуртожитку також створенні всі необхідні умови для проживання осіб з особливими освітніми потребами та маломобільних груп населення – є пандуси та ліфт. Високий рівень матеріально-технічного забезпечення ЗВО відзначили і роботодавці під час зустрічі. Враховуючи вищезазначене, ЕГ констатує, що матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Здобувачі освіти мають можливість виконувати наукові дослідження за своїми науковими спрямуваннями в повному обсязі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час проведення зустрічей із здобувачами ОНП, академічним персоналом, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом і представниками допоміжних структурних підрозділів було відмічено, що закладом вищої освіти надається безоплатний доступ до мережі Інтернет, бібліотечних фондів, комп'ютерних класів, наукометричних баз Scopus та Web of Science, сервісу перевірки робіт на плагіат, спортивного комплексу (різноманітні секції). Також забезпечується безкоштовний доступ здобувачів вищої освіти та співробітників до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів та систем. Так, у ВНУ ім. Лесі Українки для дистанційного навчання використовують навчальну платформу LMS Moodle (<https://moodle.vnu.edu.ua/>) та сервіс Microsoft 365 (<https://www.office.com/>), які потрібні для забезпечення навчання, викладацької та наукової діяльності за ОНП. Доступ для здобувачів та співробітників є безкоштовним та вільним до всіх ресурсів.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Безпечність освітнього середовища в умовах воєнного стану забезпечується наявністю у ЗВО укриття та мультимедійного вогневого комплексу (<http://surl.li/bfnhld>), яке знаходиться у підвальному приміщенні і також використовується як частина укриття, що було продемонстровано ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази. Зі слів декана юридичного факультету, дане приміщення дозволяє повністю розмістити учасників освітнього процесу однієї зміни, що забезпечує дотримання безпекової складової. Приміщення ЗВО забезпечені вогнегасниками. Під час інтерв'ювання, здобувачами освіти було підтверджено проведення інструктажів з техніки безпеки. У ЗВО функціонує відділ охорони праці (<http://surl.li/ovtqbs>), який здійснює контроль за дотриманням вимог безпеки життєдіяльності. Для забезпечення психологічного здоров'я здобувачів, НПП у ЗВО працює практичний психолог, який надає консультації та проводить психологічні тренінги. Освітнє середовище у ВНУ ім. Лесі Українки є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОНП та спроможне задовольнити їх потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України», здійснюється кураторами академічних груп, НПП, науковими керівниками та іншими структурними підрозділами Університету, які задіяні в реалізації ОНП. Освітня підтримка забезпечується під час взаємодії здобувачів вищої освіти з викладачами під час навчальних занять, організаційних зустрічей та консультацій. Організаційна та інформаційна підтримка надається кураторами академічних груп, НПП кафедр, деканатом юридичного факультету, первинною профспілковою організацією, структурними підрозділами ЗВО у межах їх функціональних обов'язків, а також шляхом використання сучасних інформаційних технологій: сайт університету (<https://vnu.edu.ua/uk>) та юридичного факультету (<https://www.law.vnu.edu.ua/>), Telegram-канали, електронна пошта, соціальні мережі, безпосередньо через засоби мобільного зв'язку та ін. Консультативну підтримку здобувачам вищої освіти надають наукові керівники. Зі слів аспірантів ЕГ встановили, що існує графік консультацій з НПП в цілому, та науковими керівниками зокрема. Крім того у разі потреби вони можуть звернутися за консультацією до наукового керівника в будь-який час поза консультаційним графіком. Як зазначили здобувачі на зустрічі з ЕГ, завдяки сучасним засобам зв'язку й інформаційно-комунікаційним технологіям викладачі завжди на зв'язку і навіть більше. Соціальна підтримка здійснюється органами студентського самоврядування – первинною профспілковою організацією та Радою молодих вчених. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було встановлено, що до Ради молодих вчених аспіранти юридичного факультету не зверталися, хоча така можливість є, і в разі звернення така допомога буде надана. За потреби здобувачам вищої освіти надається можливість мешкати в гуртожитку. Однак, за даною ОНП здобувачі освіти в гуртожитку не проживають, але про таку можливість повідомлені. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, що навчаються за ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» було встановлено, що вони задоволені рівнем забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

З'ясовано, що на цій ОНП аспіранти з особливими освітніми потребами не навчаються. Однак, ЗВО створені необхідні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Положенням про

організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/vzzidh>) гарантується право осіб з особливими освітніми потребами на навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком, а також враховуючи обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я, задіяна дистанційна форма навчання, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Так, для забезпечення доступу до освітніх послуг функціонує віртуальний освітній простір на платформі Moodle, а також є можливість за потреби використовувати Zoom або інші зручні для здобувачів методи комунікації. Під час дистанційного огляду матеріально-технічної бази ЕГ мала змогу пересвідчитись, що доступ до головного входу ЗВО, навчального корпусу, де провадиться освітня діяльність за даною ОНП, та гуртожиток забезпечується пандусами. За словами декана юридичного факультету є інклюзивний санвузол, однак під час огляду матеріально-технічної бази він був зачинений. В холі Університету також є окремих куточок для маломобільних груп населення (столик для пеленання). Приміщення, які використовуються безпосередньо для проведення аудиторних занять, відповідають вимогам чинного законодавства у частині забезпечення доступу осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп. Приміщення відповідають всім вимогам інклюзії щодо можливості мати рівний доступ до освіти. Також, на базі ВНУ імені Лесі Українки в приміщенні бібліотеки функціонує Навчальний інклюзивний центр «Інклюзивний ХАБ «Простір дії;» (<https://inhub.lutsk.ua/>), де особам з особливими освітніми потребами пропонуються індивідуальні заняття, тренінги, різноманітні покази, а також здійснення неформальної та інформальної освіти, надання соціальної підтримки. Вхід якого до ХАБу також забезпечується пандусом, перший поверх є повністю безбар'єрний. є санвузол, який пристосований для користування осіб з особливими потребами. Експертна група переконалася, що ВНУ ім. Лесі Українки вживає заходи для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура вирішення конфліктних ситуацій та їхнє попередження серед учасників освітнього процесу регулюється Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/rvtcda>). На зустрічі з аспірантами ЕГ встановила, що здобувачі вищої освіти не в повній мірі обізнані щодо механізму вирішення конфліктних ситуацій, які можуть виникнути у процесі навчання (з приводу конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією та іншими протиправними діями). В Університеті діє Антикорупційна програма (<http://surl.li/bzdsmd>), Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в Університеті (<http://surl.li/uebpwc>), якими передбачений загальний порядок вирішення конфліктних ситуацій щодо корупції. Є можливість повідомити уповноважену особу про прояви корупції через «Скриньку довіри», шляхом телефонного дзвінка на гарячу лінію, електронною поштою або заповнивши форму електронного звернення (<http://surl.li/tziagd>). Разом з тим, Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Лесі Українки містить посилання на Антикорупційну програму, яка затв. конференцією трудового колективу, протокол №1 від 07 грудня 2017 року, хоча на сайті університету розміщена та діє Антикорупційна програма від 22.01.2021 року (<http://surl.li/bzdsmd>). Під час зустрічі зі здобувачами та Уповноваженою бюро ректора з антикорупційних питань ЕГ переконалася, що конфліктних ситуацій за весь період навчання за цією ОНП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Якісна матеріально-технічна база, яка повністю задовільняє потреби усіх учасників освітнього процесу, насичений бібліотечний фонд, є можливість розвитку як фізичному так і науковому. Політика ЗВО спрямована на студентоцентризм, що відображається на інтересах здобувачів. Є можливість отримання психологічної підтримки. ЗВО створив якісне, безпечне середовище для усіх учасників освітнього процесу. Позитивною практикою є наявність інклюзивного ХАБу та куратора у здобувачів вищої освіти, який надає організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку під час навчання.

Недоліки

Недостатня обізнаність здобувачів вищої освіти щодо політик та процедур вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією та іншими протиправними діями; посилання на Антикорупційну програму в тексті Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ ім. Лесі Українки, яка втратила чинність у зв'язку з затвердженням Антикорупційної програми у новій редакції.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до кінця 2024 р. забезпечити інформування всіх учасників освітнього процесу через інформаційні канали, чати груп, вебсайт університету, семінари, вебінари тощо про політики та процедури щодо ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією та іншими протиправними діями. Переглянути та привести у відповідність Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки у відповідність до чинних документів ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ВНУ ім. Лесі Українки послідовно дотримується визначених нею процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються Положенням про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття ОПП (<http://surl.li/xktlwc>) та Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями вищої освіти денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/dysjnv>), які розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Під час зустрічей зі здобувачами, академічним персоналом, представниками студентського самоврядування та стейкхолдерами встановлено залучення їх до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП з дотриманням встановлених у ВНУ ім. Лесі Українки вимог керівних документів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду цієї ОП. Це було підтверджено під час зустрічі із гарантом. Так, зі слів гаранта кожного року відбувається широке обговорення освітніх програм, куди запрошуються і здобувачі освіти. Цього року широке обговорення цієї ОП відбулося 16 травня. Серед здобувачів третього рівня вищої освіти були присутні: Чорна Анастасія, Мохнюк Максим та Гусак Оксана. За пропозиціями здобувачів було введено ОК Стандарти наукової діяльності та ОК Англomовна комунікація в професійній сфері, розширено і удосконалено зміст ОК Педагогічна практика. Також здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості шляхом проведення опитувань та анкетування щодо змісту дисциплін та рівня задоволеності освітньою програмою. Результати проведених опитувань (<http://surl.li/hqswfe>) також враховуються під час перегляду ОП. Крім того, за результатами зустрічі з представниками студентського самоврядування було встановлено, що здобувачі освіти також залучаються до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через членство представників студентського самоврядування у Вчених радах ВНУ ім. Лесі Українки.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі з роботодавцями ЕГ пересвідчилась у тому, що вони залучались до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Свої пропозиції роботодавці висловлюють під час засідання кафедри, на яке їх запрошують. В тому числі, співпраця ЗВО з роботодавцями здійснюється і через надання рецензій на ОП, виїзні засідання та спільні заходи. Однак, слід відмітити, що фокус-група роботодавців заявлених на зустріч з ЕГ була сформована не досить коректно, оскільки лише один представник Валух Віктор зміг підтвердити, що у травні 2024 року брав участь в обговоренні ОП, висловлюючи позитивні побажання щодо дисциплін, які викладаються. Разом з тим, підтвердити, що це стосувалося саме даної ОП він не зміг. Інший представник роботодавців, Констанкевич Ірина також відзначила, що мала досвід у перегляді освітньої програми, оскільки у різний час співпрацювала з деканом та викладачами кафедри. Однак розповісти процедуру перегляду так і не змогла. Разом з тим, роботодавці підтверджують тісний багаторічний взаємозв'язок із ЗВО: як база практики для здобувачів освіти, так і як потенційні роботодавці.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Акредитація ОНП проводиться вперше, тому практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми відсутня. Разом з тим у ВНУ ім. Лесі Українки функціонує Асоціація випускників, одним із напрямків діяльності якої є наповнення інформаційної бази даних випускників Університету. На головній сторінці закладу в розділі «Асоціація випускників» міститься «Анкета випускника», яка заповнюється в електронній формі (<http://surl.li/kjtvtsy>). Рекомендуємо в подальшому використовувати інформаційні ресурси для відслідковування кар'єрного шляху випускників цієї ОП, напрацьовувати канали зв'язку з випускниками, зокрема щодо залучення їх до обговорення шляхів покращення освітнього процесу за цією ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ВНУ ім. Лесі Українки освітня діяльність із реалізації ОНП координується навчально-методичним відділом і навчальним відділом забезпечення якості вищої освіти. Фахівці із внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за результатами проведеного моніторингу якості надання освітніх послуг розробляють рекомендації деканам, гарантам ОНП щодо усунення виявлених недоліків. Оскільки акредитація ОНП є первинною, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які слід взяти до уваги під час удосконалення ОНП, відсутні.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОНП підлягає первинній акредитації, тому для неї відсутні будь-які результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що процедури і політики забезпечення якості сприймаються як корисні та належні всіма членами науково - педагогічного колективу. Через це процеси розвитку та вдосконалення ОНП і освітньої діяльності за цією програмою набувають перманентного характеру. Сформовану в академічній спільноті ЗВО культуру якості можна охарактеризувати як засновану на уявленні про справедливість, цілісну та органічно узгоджену систему спільно поділюваних цінностей і смислів, що визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність всього колективу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається згідно із визначеною загальноуніверситетською політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; результати опитувань здобувачів вищої освіти реально впливають на зміст навчання і викладання; - роботодавці та їх об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду змісту ОП; академічна спільнота ЗВО поділяє цінності академічної доброчесності, що показує високу культуру якості колективу.

Недоліки

відсутні

Рекомендації

ЕГ рекомендує декану юридичного факультету з 2024/2025 н.р. забезпечити конкретизацію зібраної про випускників інформації щодо їх працевлаштування, умов праці, кар'єрного зростання тощо (задля використання цієї інформації для удосконалення ОП і освітнього процесу за нею); проводити та публікувати результати опитування серед випускників щодо внесення зауважень та пропозицій по ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України»; проводити опитування серед роботодавців щодо реалізації та удосконалення ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» та публікувати отримані результати на сайті юридичного факультету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються наступними нормативно-правовими документами: Положенням про організацію освітньо- наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо- творчому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/jjtqvk>), Статутом ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/sllfis>), Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/afjggf>), Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання студентів ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/llbjkg>), Порядком визначення результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/dldflv>), Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки (<http://surl.li/dhkeua>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/ugraw>), Положенням про дистанційне навчання у ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/ahycbu>), Положенням про індивідуальний навчальний план студента (<http://surl.li/qncyxg>), Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ ім. Лесі Українки (<http://surl.li/eegsky>) та ін. Нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є доступними та розміщені на сайті ЗВО (<http://surl.li/dpujon>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті ВНУ ім. Лесі Українки у розділі «Громадське обговорення» (<http://surl.li/grluui>) опублікована ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» та розміщено анкету для пропозицій (<http://surl.li/ojeuhh>), за допомогою якої усі охочі можуть подати свої пропозиції до громадського обговорення ОНП. Разом з тим, невідомо, коли саме проєкт даної ОНП було розміщено на сайті Університету для обговорення.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про програму та сама програма для ознайомлення викладена на офіційному сайті ЗВО, в розділі «Аспірантура» (<http://surl.li/dntmrc>). Сама програма (<http://surl.li/fxcjsd>) включає опис, зміст програми та перелік компонентів освітньої складової. На сайті також можна переглянути наступну інформацію: документи для участі в конкурсному відборі до аспірантури (<http://surl.li/amltun>), Програму вступного іспиту із спеціальності 081 Право для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії (<http://surl.li/fuhtuz>), навчальний план (<http://surl.li/wrbqzl>), силабуси освітніх компонентів (<http://surl.li/znjzzo>), Е-розклад занять (<http://surl.li/rxuoyt>), Процедура атестації та присудження наукового ступеня доктора філософії (<http://surl.li/ravbqd>), шаблони документів (<http://surl.li/llxhzj>), Moodle для аспірантів (<http://surl.li/rwdivd>). Отже, на сайті Університету оприлюднено досить повну та достовірну інформацію про освітню програму в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО створені чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права, обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є у відкритому доступі на сайті Університету. ЗВО своєчасно оприлюднює точну та достовірну інформацію про ОНП в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Обсяги оприлюдненої інформації є достатніми для того, аби забезпечити потенційним вступникам можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавцям – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією ОНП.

Недоліки

Неактивні покликання на офіційному вебсайті.

Рекомендації

Рекомендуємо керівництву ЗВО вирішити питання активування неактивних покликань у найкоротші терміни (до грудня 2024 року).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП поєднує ОК, які формують єдину інтегральну компетентність, визначену Стандартом ВО відповідного рівня у галузі права; загальні компетентності, що передбачають універсальні засади наукового та науково-педагогічного працівника (як-от професійна комунікація іноземною мовою – ЗК1, додержання стандартів наукової діяльності – ЗК2, застосування інформаційних технологій у науковій та викладацькій роботі – ЗК3, педагогіка вищої школи – ЗК4 і ЗК8) та професійні вміння (експертної діяльності у правозастосуванні та правотворчості – ЗК5, правового супроводу реалізації стратегії сталого розвитку держави – ЗК6, порівняльного аналізу сучасних правових систем – ЗК7); а також спеціальні компетентності, остаточне формування яких відбувається через поглиблене вивчення галузевих дисциплін (СК1, СК2, СК3, СК4). Основна освітня підтримка аспірантам у дослідницькій діяльності надається через ОК2 та ОК3 (формується дослідницькі навички, здатність вільно презентувати та обговорювати з фахівцями результати власних досліджень, наукові проблеми права, правової доктрини, основних напрямів і тенденцій у розвитку права, формулювати гіпотези, обґрунтовувати висновки, наводити аргументи теоретичного аналізу, підбирати сучасний і дієвий науково-методологічний інструментарій для дослідження, формулювати концептуальні положення, розробляти наукові та інноваційні проекти, надавати експертну оцінку правовим явищам і фактам, здійснювати доктринальне тлумачення норм національного та міжнародного права та генерувати власні наукові ідеї тощо). Підготовка здобувачів до викладацької діяльності здійснюється через ОК3, ОК4 та ОК8 (формується здатності моделювати оптимальні варіанти роботи зі здобувачами рівня бакалавра та магістра, розробляти проекти правничої освіти, вільно вести освітній процес за допомогою новітніх педагогічних методик та інформаційно-цифрових технологій, застосовувати спеціалізоване освітнє програмне забезпечення, управляти інноваційними проектами, розробляти ефективні авторські курси для професійної підготовки правників та ін.). Пропоновані в ОНП обов'язкові ОК дозволяють досягти усіх указаних ПРН. Досягнення кожного ПРН відбувається в рамках вивчення декількох ОК програми як поступово, так і синхронно (ВК вивчаються паралельно з ОК у 1-4 семестрах). Цей процес підсилюється та доповнюється за рахунок вибірових ОК. Здобувачі підтвердили можливість вибору ВК. На запит ЕГ було надано таблицю відповідності тем наукових досліджень здобувачів та ВК. Здобувачі під час зустрічі підтвердили можливість самостійного вибору тем наукових досліджень, корегування і зміни теми, змісту наукового дослідження, індивідуального плану, наукового керівника, що забезпечується зусиллями гаранта, наукового керівника, НПП, завідувача кафедри, декана факультету. Ця інформація була підтверджена під час запланованих зустрічей.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Процедура призначення наукових керівників визначена Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо - науковому) та науковому рівнях у ВНУ. Під час візиту ЕГ було надано таблицю відповідності тем дисертацій здобувачів напрямам наукових досліджень їх наукових керівників, яка повністю наведена на сайті кафедри (<https://www.law.vnu.edu.ua/>), зокрема: тема аспіранта Шуліки В. «Організаційно-правові засади функціонування пенітенціарної системи Великої Британії (II пол. XX – поч. XXI ст.)» повністю відповідає наук. напрямку дослідження наук. керівника д. ю. н., проф. Яцишина М. М.; тема аспіранта Шамринського Д. «Координаційна діяльність керівника органу прокуратури у сфері протидії злочинності та його процесуальні повноваження у кримінальному провадженні» відповідає наук. напрямку дослідження наук. керівника к. ю. н., доц. Фідри Ю. О. ; тема аспіранта Хлистік М. «Альтернативні (позасудові) способи вирішення земельних спорів» та аспіранта Киришко О. «Медіація у професійній діяльності адвоката» відповідають наук. напрямку дослідження наук. керівника д.ю. н., проф. Карпінської Н. В. Відомості про публікації і дослідницькі профілі наукових керівників розміщені на сайті ЗВО (на сторінках відповідних кафедр). Аналіз відомостей дозволяє стверджувати, що наукова діяльність здобувачів відповідає науковим досягненням їх наукових керівників. Наукові керівники мають публікації з проблематики досліджень здобувачів, в т.ч. у Scopus, WoS, що визначає їх спроможність надавати системну кваліфіковану підтримку здобувачам. Під час зустрічі зі здобувачами, науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками та гарантом була підтверджена інформація про те, що вибір тем узгоджується відповідно до наукових інтересів здобувача, профілю кафедри та сфери досягнень наукового керівника. ЕГ підтверджує наявність достатнього потенціалу наукових керівників для подальшого створення разових спеціалізованих вчених рад у ЗВО (попередні випускники 2020-2023 років через відсутність акредитації ОНП були змушені захищати дисертації в інших ЗВО). Зауважено також урегульованість питань вибору та зміни наукового керівника (був факт через звільнення попереднього наукового керівника аспірантки Оксани Гусак), зміни та уточнення теми дослідження, вирішення потенційних конфліктних ситуацій між керівником і здобувачем. У разі переведення наукового керівника на іншу кафедру Університету аспірант переходить до її складу автоматично. Під час візиту не було виявлено фактів перевищення кількості закріплених здобувачів за науковими керівниками, що демонструє спроможність індивідуального підходу до кожного аспіранта. Можливість спілкуватися з науковими керівниками не тільки в межах графіків консультацій підтвердили всі здобувачі.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

В ході інтерв'ювання ЕГ з авторами відомостей самооцінювання, науковими керівниками, з'ясовано спроможність ЗВО забезпечити підсумкову атестацію здобувачів за ОНП «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» шляхом формування відповідно до вимог чинного законодавства разових спеціалізованих вчених рад. При виборі тематики дисертаційних досліджень теж враховується міждисциплінарний підхід, що дозволяє поєднувати різні напрями правничої науки. Так, до прикладу: щодо здобувачки Хлистік М., тема: «Альтернативні (позасудові) способи вирішення земельних спорів», попередній склад разової ради: голова ради Книш С. В. (Книш С. В., Духневич А.В. Альтернативне вирішення спорів щодо договорів оренди землі. Інтернаука . Серія: юридичні науки. № 9(79)), рецензент Фідри Ю. О.(Е. Kosciuk-Swierczewska; Vadym Hrachuk; Yuliia Fidria and Iryna Novosad. Cross-Border Mediation under Current Threats: Ukraine-Poland (Some Aspects of Interaction). Cuestion es Politicas. 2023. Vol. 41. No 78), офіційні опоненти: Федчишин Д. В., д. ю. н., Запорізький національний університет (Шульга М. В., Ігнатенко І. В., Федчишин Д. В. Законодавчі новели щодо вирішення земельних спорів. Прикарпатський юридичний вісник. 2022), Мазаракі Н. А., д. ю. н., професор, завідувач кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права (Zalar A., Alexander N., Romanadze L. , Mazaraki N. Post-war Mediation in Ukraine: Needs Assessment Report with Recommendations. 2023), Крестовська Н. М., д. ю. н., професор Одеської морської академії (Крестовська Н. Медіація: виклик правовій системі України. URL:<http://law.ucu.edu.ua/>).

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики дисертаційних робіт аспірантів шляхом надання вільного доступу до бібліотечних фондів, каталогів періодичних видань, безкоштовного доступу до міжнародних наукометричних баз, вільно користуватися ресурсами наукових лабораторій, апробувати результати дисертаційних досліджень шляхом опублікування наукових статей у фаховому виданні категорії Б «Історико-правовий часопис» безкоштовно. Про можливості участі в науково – практичних конференціях, круглих столах, наукових семінарах здобувачів та опублікування тез на безкоштовній основі йшлося на зустрічі ЕГ зі здобувачами, відповідна інформація відображена у щорічних звітах аспірантів про виконання індивідуальних планів. (Приклади

звітів про виконання навчальної та наукової складової індивідуальних планів надано на запит ЕГ.). Також з'ясовано в ході фокус – груп з адміністративним персоналом про виділення коштів у розмірі 5% спецфонду на діяльність органів студентського самоврядування та Наукового товариства аспірантів і студентів, що свідчить про матеріальну підтримку наукових ініціатив здобувачів. Щорічно на юридичному факультеті проводяться міжнародні науково-практичні конференції «Проблеми забезпечення прав і свобод людини» та «Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку». (План проведення наукових, науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів на юридичному факультеті Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2023 - 2024 навчальному році надано на запит ЕГ.). Наукове товариство студентів і аспірантів ВНУ щорічно організовує Міжнародну науково-практичну конференцію аспірантів та студентів «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (<https://ra.vnu.edu.ua/naukove-tovarystvo/moloda-nauka-volyni/>). Здобувачі вищої освіти можуть проходити закордонне стажування, а також навчатися за кордоном. Так, наприклад, аспірантка Гусак Оксана у межах Парламентської програми Україна-Канада (англ.: Canada-Ukraine Parliamentary Program, фр.: Programme Parlementaire Canada-Ukraine) або CUPP проходить парламентське стажування у Канаді (<https://www.katedra.org>).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

ВНУ ім. Лесі Українки проводить активну міжнародну діяльність, що забезпечує аспірантам можливість долучатися до міжнародної академічної спільноти шляхом їх участі у спільних науково-практичних конференціях, міжнародних конференціях та закордонних стажуваннях. Інформацію про такі заходи здобувачі отримують регулярно від наукових керівників, НПП, завідувачів кафедр, гарант. Більш того, у структурі ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків, де також розміщується інформація про міжнародні програми, стипендії, гранти (<http://surl.li/qchwrp>). Під час зустрічі зі здобувачами експертна група мала змогу переконатися у створенні усіх можливостей залучення до міжнародної академічної діяльності. Так, аспірантка з курсу Гусак Оксана знаходиться у Канаді для проходження стажування у межах Парламентської програми Україна-Канада (англ.: Canada-Ukraine Parliamentary Program, фр.: Programme Parlementaire Canada-Ukraine), яка була перенесена на 2025 рік. Також здобувачі вищої освіти третього рівня мають можливість апробації результатів своїх наукових досліджень у Міжнародних науково-практичних конференціях та міжнародних публікаціях (Мохнюк М. В. Демчук А.М. Розумні контракти: сутність, особливості, переваги. Актуальні питання реформування правової системи : зб. матеріалів XX Міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 15-16 верес. 2023 р.). Луцьк : Завжди поруч, 2023. (с. 40-42); Lenher Yana, Chorrna Anastasiia. Rovnost praw kobiet i mezczyzn do alimentow i wsparcia dzieci w przypadku rozwodu. AREA NAUKI.Lublin 2023. № 2(11)/2023. С. 15-27). Однак, на сайті ЗВО відсутня інформація про участь аспірантів за ОНП, що акредитується, у грантових та інших дослідницьких проєктах. ЕГ рекомендує ЗВО висвітлювати таку інформацію на сайті закладу та стимулювати залучення здобувачів до діяльності з розробки та реалізації спільних з академічною спільнотою зарубіжних держав дослідницьких проєктів.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Ознайомившись з відомостями СО, а також інформацією, надану під час акредитаційної експертизи, ЕГ впевнилась в участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких публікуються та/або практично впроваджуються. Зокрема, к. ю. н., доцент Демчук А.М. бере участь в реалізації проєкту «Volyn Centre for European Studies: Green and Secure Neighbourhood» / «Волинський центр європейських студій: зелене та безпечне сусідство» (№ 101085647 – VCES – ERASMUS-JMO- 2022-HEI-TCH-RSCH), тривалість Проєкту: 2022–2025 рр. по Програмі Європейського Союзу ERASMUS+, напрям Жан Моне (Центр Досконалості / Jean Monnet Centres of Excellence), та проєкт «Європейські цінності в контексті політики держави-кандидата на вступ до ЄС/European values in the context of the candidate state policy» (грантова угода №101126612), початок реалізації 05.03.2024 р. Більше того, наукові керівники аспірантів постійно публікують результати своїх наукових досліджень у фахових виданнях України та в міжнародних наукових виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Інформація про таку діяльність висвітлена на сторінках кафедр юридичного факультету офіційного вебсайту ЗВО (<http://surl.li/chbpde>), (<http://surl.li/ydwnut>), (<http://surl.li/ebqvwv>), (<http://surl.li/ctbman>). ЕГ рекомендує активізувати участь наукових керівників та здобувачів у дослідницьких проєктах; написанні спільних публікацій в міжнародних наукових виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ЗВО діє Кодекс академічної доброчесності ЗВО, затверджений наказом ректора від 30.10.2020 року, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які працюють і

навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин. Метою цього Кодексу є формування академічних цінностей та високої академічної культури, утвердження моральних цінностей, соціальної активності та відповідальності у кожного члена університетської спільноти; розвиток інтелектуальної та культурної еліти України; підвищення позитивного іміджу та ділової репутації Університету у вітчизняному та міжнародному освітньому просторі; забезпечення якості вищої освіти. В ЗВО функціонує Комітет з етики наукових досліджень, який згідно Положення, затв. Ректором від 30.10.2020 р. (<https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Komitet-z-etyky-naukovyh-doslidzhen.pdf>) запроваджує і контролює дотримання етичної політики та Кодексу академічної доброчесності, затверджує щорічні звіти щодо дотримання етичних норм (розміщені на вебсайті Науки та інновацій). Обов'язок виявлення фактів порушення академічної доброчесності з боку науково-педагогічних працівників покладається на завідувачів кафедр, організаційних комітетів наукових заходів тощо. За порушення академічної доброчесності та етики академічної поведінки до науково-педагогічних працівників застосовуються різні види стягнень і заходи впливу, зокрема: відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Виявлення фактів порушення здобувачами академічної доброчесності здійснюється безпосередньо науково-педагогічними працівниками (за дисциплінами, які вони викладають) та керівниками дисертаційних робіт. Недотримання правил академічної доброчесності та етики академічної поведінки має серйозні наслідки для аспіранта до якого застосовуються різні види стягнень і заходи впливу, а саме: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання. Зазначені види відповідальності застосовуються диференційовано, залежно від ступеня тяжкості вчиненого порушення академічної доброчесності. ЕГ з'ясовано, що випадків недоброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю 081 Право та галуззю знань 08 Право, володіння методологією наукової та педагогічної діяльності. Наукова діяльність здобувачів відповідає науковим напрямкам досліджень їх наукових керівників, що забезпечується на різних етапах підготовки здобувачів, починаючи зі вступу до аспірантури; ЗВО забезпечує можливість вибору наукового керівника, його зміну; наявність «критичної» маси наукових керівників, з можливістю здобувачів досліджувати проблематику різних галузевих правових наук та ЗВО сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються за цією ОНП. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень здобувачів відповідно до обраної тематики та з урахуванням специфіки сфери їх наукових інтересів, шляхом проведення регулярних конференцій, семінарів, круглих-столів, тематичних фокус-груп, публікації результатів наукового пошуку у фаховому періодичному виданні ЗВО тощо. Крім того, аспіранти наділені правом безперешкодного доступу до бібліотечних фондів, спеціалізованих лабораторій. ЗВО забезпечує аспірантам можливість долучатися до міжнародної академічної спільноти шляхом їх участі у спільних науково-практичних конференціях, міжнародних конференціях та закордонних стажуваннях. ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів. Кращою практикою вважається регулярна перевірка на відсутність академічного плагіату всіх наукових робіт здобувачів за ОНП та їхніх керівників.

Недоліки

Недостатньо активна участь аспірантів та їх наукових керівників у грантових проектах.

Рекомендації

ЕГ рекомендує надати державну реєстрацію кафедральним темам наукових досліджень, за якими готуватимуться дисертації аспірантів; залучати до виконання НДР у межах договорів (на замовлення чи запити) аспірантів для формування спільних наукових інтересів з науковими керівниками та НПП кафедри. ЕГ рекомендує ЗВО висвітлювати інформацію про участь аспірантів у грантових та інших дослідницьких проектах на сайті закладу та стимулювати залучення здобувачів до діяльності з розробки та реалізації спільних з академічною спільнотою зарубіжних держав дослідницьких проектів; активізувати участь наукових керівників та здобувачів у дослідницьких проектах; написання спільних публікацій в міжнародних наукових виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Керуючись тим, що законодавством встановлено правило, за яким керівник і рецензенти досліджень аспірантів повинні мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років за тематикою (науковим напрямом), дотичною до теми дисертації здобувача, ЕГ рекомендує ЗВО запровадити практику перевірки на наявність академічного плагіату саме цих публікацій.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час онлайн - візиту ЕГ було отримано й проаналізовано ОНП, навчальні плани, проведено зустрічі із фокус-групами здобувачів вищої освіти, НПП, гарантом, співробітниками підрозділів та керівництвом ЗВО. Всі відомості знайшли своє відображення у матеріалах самоаналізу, а також знайшли своє підтвердження під час онлайн - експертизи, спілкування із фокус-групами, опрацювання інформаційних матеріалів. Під час онлайн - візиту як у ЗВО в цілому, так і на ОНП зокрема були створені умови, сприятливі для продуктивної роботи та конструктивної співпраці. За підсумками онлайн - спілкування ЕГ із керівництвом ЗВО, гарантом, НПП, представниками структурних підрозділів ЗВО, здобувачами, роботодавцями, випускниками очевидно, що вони усвідомлюють певні слабкі сторони за окремими критеріями, виявлені під час онлайн - експертизи. Крім того, ними продемонстровано бажання, готовність і здатність активно, оперативно, системно та цілеспрямовано працювати у напрямку підвищення якості ОНП та освітньої діяльності на ОНП.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла

Додаток	ID48525.pdf	PKdTauNoPyXkFXrF5qr5WTt/oEoxmdLJWT8nQ7gi GWc=
---------	-------------	--

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дробуш Ірина Вікторівна

Члени експертної групи

Балинська Ольга Михайлівна

Сибірцева Людмила Сергіївна